Biblioteca Bucureștilor

11
Noiembrie
1999

REVISTA ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR ȘI DOCUMENTARIȘTILOR DIN BUCUREȘTI • BIBLIOTECA MUNICIPALĂ • DIRECTOR FLORIN ROTARU

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

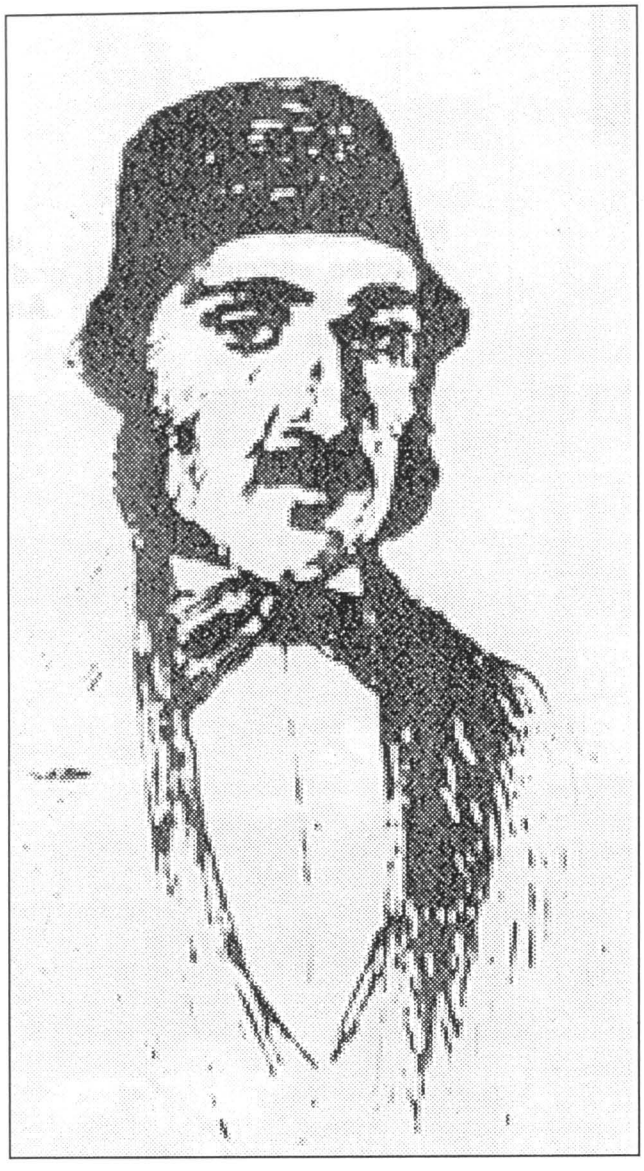

ANTON PANN

1796 - 1854

145 de ani de la moarte

"*O şezătoare la ţară*, ca şi *Povestea vorbei*, ocupă în literatura română locul pe care îl deţin *Decameronul*, *Till Eulenspiegel* sau *Simplicius Simplicissimus* în literaturile apusului şi merită să i se recunoască, asemenea acestora, titlurile de universalitate pe care le merită prin atâtea însuşiri eminente... A fost un om din mulţime şi a întrupat acele virtuţi ale ei, care l-au făcut să treacă biruitor prin vitregiile apăsărilor trecute. A avut multă minte, finețe şi haz. Popoarele durează şi cresc prin astfel de însuşiri. Ne putem mândri, gândindu-ne că a fost înaintaşul nostru".

Tudor Vianu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Sumar

Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" la Târgul Internațional "Gaudeamus – Carte de învățătură" 2

Bucureștii de altădată

Paul CERNOVODEANU – Călători străini ai epocii regulamentare
Porfirie Uspenski 4
Aloyse de Carlowitz 6
Franz Liszt 6
Adolphe Billecocq 6
Johann Ferdinand Neigebauer 7
Ana Maria ORĂȘANU – Vechi zidiri bucureştene: Palatul CEC 8

Puncte de vedere

Şerban C. ANDRONESCU – Protest 10

Patrimoniu

Florin PREDA – Elemente de Istoria Românilor 13

Autografe contemporane

Ion BRAD – Vechile canoane 14
– Detractorii 14

O carte de poezie: *Theodor DAMIAN* – Dimineața învierii 15

Itinerar francofon

Teofil BĂLAJ – Eugen Ionescu – 90 16

Meridian biblioteconomic

Conferința **INTAMEL**, Zürich, septembrie 1999
Philip GILL – Biblioteca publică: Ghid de dezvoltare în viitor 18
*** Recenzii de la Deutsches Bibliotheksinstitut 33

Agenda culturală

*** Conferința anuală **ANBBPR** 34
*** "Târgoviște – Continuitate culturală în timp" 35
Cornelia OLTEANU – O lucrare de referință în colecțiile Bibliotecii "M. Sadoveanu"... 36

*** Calendarul evenimentelor culturale – noiembrie 1999 37

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" la Târgul Internațional "Gaudeamus – Carte de învățătură"

În zilele de 10-14 noiembrie 1999, la Complexul expozițional Romexpo, a avut loc cea de-a VI-a ediție a **Târgului Internațional "Gaudeamus – Carte de învățătură"**, organizat de Societatea Română de Radiodifuziune, Grupul editorial ALL și Complexul expozițional Romexpo.

Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" a fost prezentă cu o expoziție de carte de patrimoniu, precum și a cărților editate în Editura "Biblioteca Bucureștilor".

Calendarul acțiunilor Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu"

Joi, 11 noiembrie 1999

- Orele 12^{00}

Expoziție de carte bibliofilă

Inserată pentru prima dată în alcătuirea unui târg de carte, **Expoziția de carte veche și rară** a Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" a avut menirea de a prezenta publicului larg câteva dintre lucrările de excepție pe care le deține relevând, de asemenea, valoarea și însemnătatea dobândită de cărți în perspectiva timpului, atunci când la caracteristicile inițiale se adaugă cele bibliofile care decurg din vechimea, raritatea și calitatea lucrării și ediției, precum și din circulația exemplarului, sau din felul în care a fost păstrat.

Lucrările expuse sunt toate bunuri ale patrimoniului cultural național, cărți românești și străine tipărite în secolele XVII-XX, selectate adecvat tematicii generale a târgului.

"Cartea de învățătură"a românilor din toate vremurile este Biblia. Splendidul exemplar al *Bibliei lui Șerban Cantacuzino* tipărită la București în 1688 a deschis expozeul. Carte de început, carte de căpătâi și carte a Cărților, ea constituie un incontestabil monument al culturii noastre medievale, rezultatul unei munci uriașe la care au contribuit cărturari luminați din secolele XVI-XVII. Primă traducere integrală în limba română, operă de excepție în istoria tiparului românesc realizată prin voința a doi voievozi cu vocație panortodoxă, Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu, Biblia a fost expusă alături de noua ediție realizată de Patriarhia Ortodoxă Română cu ocazia aniversării a trei veacuri de la cea inițială.

Cartea de învățătură, cartea școlară a micilor români de altădată a reunit în vitrinele expoziției câteva manuale tipărite la București în perioada 1832-1856 și datorate unor autori prestigioși, ca August Treboniu Laurian, Ion Heliade Rădulescu, Aaron Florian ș.a., ilustrative tuturor domeniilor învățământului de atunci: *Elemente de istorie generală*, *Abecedaru românescu*, *Elemente de istoria românilor*, *Gramatica românească*, *Elemente de filozofie* etc. Aceste manuale marchează un moment istoric important din dezvoltarea limbii românești – trecerea de la alfabetul slavon la cel latin, respectiv perioada alfabetului de tranziție.

Istoria românilor scrisă de acad. Const. C. Giurescu și publicată la Editura "Cugetarea" în anul 1948 reprezintă o lucrare de referință și o importantă carte de învățătură; exemplarul expus, adnotat de autor în vederea republicării este o valoroasă lucrare de bibliofilie.

Tiparului românesc de la mijlocul secolului al XIX-lea îi aparțin volumele *Salba literară* de V. Alecsandri (apărut la Iași în 1857) și *Poesii vechi și noue* de D. Bolintineanu (apărut la București în 1855).

Literatura și tiparul bucureștean din perioada interbelică s-a exemplificat prin *Poarta neagră* de

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Tudor Arghezi, apărut în 1930, *Pagini alese* de Radu D. Rosetti (1935) şi *Sadismul adevărului* de Saşa Pană (1936), toate volumele purtând autografele autorilor.

Lucrare cu valoare istorică şi artistică remarcabilă, volumul aniversar dedicat *Monitorului Oficial* cu ocazia împlinirii a 100 ani de apariţie (1832-1932) este ilustrat cu un set de gravuri policrome şi îmbrăcat într-o elegantă legătură de piele.

Predilecţia francofonă a românilor o dovedeşte includerea în expoziţie a câtorva lucrări de valoare universală apărute în Franţa secolului al XVIII-lea: Voltaire, *Oeuvres completes*, vol. 1-70, Paris, 1785 (lucrare monumentală, a cărei valoare bibliofilă este sporită de Ex Libris-ul lui von Kotzebue, ambasadorul Rusiei la Bucureşti), precum şi volumele de ilustraţii ale *Enciclopediei franceze* din 1783.

O valoare culturală şi sentimentală de excepţie are *Dama de Pică* de A. Puşkin în ediţia pariziană din 1923, tirajul său limitat incluzând şi un exemplar imprimat "pour madame Cella Delavrancea" şi purtând numărul XII.

Expoziţia a cuprins şi un grupaj de volume recent apărute prin care se identifică preocupările Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" ca editor de carte bibliofilă, în tiraje necomerciale şi cu virtuţi grafice deosebite rezultând fie prin inserţia ilustraţie cu valoare istorică, fie prin gravură contemporană realizată de tineri artişti, studenţi ai Academiei de Arte Frumoase, clasa prof. Mircea Dumitrescu.

Aşa sunt lucrările de literatură universală *Ierusalim* de Selma Lagerlöf, ilustrat cu gravurile *Proskinitarului* din 1852 şi *Moscova cârciumărească* de S. Esenin, precum şi cele 12 volume de lirică românească aparţinând lui G. Bacovia, Nichita Stănescu, Miron Radu Paraschivescu, Marin Sorescu etc., ilustrate de studenţi.

Expoziţia s-a bucurat de un interes deosebit, dând măsura reuşitei. Astfel, în târgul "Gaudeamus", alături de producţia de carte nouă, carte veche şi rară pe care Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" a expus-o în acest an au fost puse în valoare alte virtuţi ale cărţii ce nu trebuie uitate. (*Ana Maria ORĂŞANU*).

Vineri, 12 noiembrie 1999

• Orele 13^{00} – Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" în colaborare cu Centrul de Studii şi Cercetări pentru Problemele Tineretului a prezentat, în Sala de conferinţe a Tîrgului rezultatele Sondajului "Cultura Adolescenţilor, Încotro?" – un barometru de opinie – noiembrie '99.

Sâmbătă, 13 noiembrie 1999

• Orele 15^{00} – A fost lansat romanul *Sauna* de Petre Sălcudeanu, apărut în editura "Biblioteca Bucureştilor" a Asociaţiei Bibliotecarilor şi Documentariştilor din Bucureşti. Cartea a fost prezentată de Florin Rotaru, directorul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu", criticul literar Mihai Ungheanu şi publicistul Caius Dragomir.

Duminică, 14 noiembrie 1999

• Orele 12^{00} – A fost lansat volumul de versuri *Gramatica Greacă* de José Augusto Seabra, ambasadorul Portugaliei la Bucureşti, ediţie bibliofilă, tiraj limitat, cu ilustraţii originale realizate de studenţii Academiei de Arte Frumoase din Bucureşti, clasa profesorului Mircea Dumitrescu. Volumul a fost prezentat de Florin Rotaru, directorul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu", care a spus, printre altele:

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Excelență,
Stimați prieteni și colegi,

Participăm astăzi la un spectacol al cărții.

Contrar obiceiurilor unui salon de carte și spiritului comercial, în ultimă instanță, realizăm de fapt prezentarea unei cărți care este, de fapt, un obiect de artă.

În domeniul bibliofiliei sînt cunoscute exemplare necomerciale dar niciodată un astfel de exemplar n-a fost prezentat într-un salon de carte. Este un moment care nu se dorește o manifestare elitistă. Dimpotrivă, el poate fi un bun exemplu pentru viitorul cărții românești cu consecințe de o importanță capitală. Prietenul meu, Mircea Dumitrescu, realizatorul acestei cărți, împreună cu studenții săi, au împlinit de fapt un deziderat al artei grafice românești. În anul 1904 un editor – tipograf al unui almanah a oferit volumul cu dedicație ministrului educației naționale, Spiru Haret, rugîndu-l pe acesta să înființeze o clasă de artă grafică și tipografică în cadrul Școlii de Arte Frumoase. Acest apel a rămas un deziderat.

Astăzi, Mircea Dumitrescu a realizat acest deziderat și mă simt obligat să remarc această realizare în calitatea mea de istoriograf al cărții. De altfel, relația noastră, între Mircea Dumitrescu și mine reprezintă un raport între practică și teorie.

Un alt element care a contribuit la realizarea acestei cărți este recunoștința noastră, a mea și a lui Mircea Dumitrescu, față de marele spirit de intelectual care este Excelența Sa, domnul ambasador, profesorul universitar și poetul prin excelență José Augusto Seabra – un mare prieten al poporului român.

Vă mulțumesc.

Bucureștii de altădată

Călători străini ai epocii regulamentare

Acad. Paul CERNOVODEANU

Porfirie Uspenski

O descriere tot atât de interesantă, mai ales a monumentelor istorice din Capitală, a fost lăsată de cărturarul rus Porfirie Uspenski (1804-1885). Erudit cercetător, el a vizitat de repetate ori Orientul apropiat, spre a studia trecutul imperiului bizantin, interesându-se și de condițiile de viață ale creștinilor subjugați de turci. La întoarcerea sa dintr-o astfel de călătorie, el s-a abătut la 31 iulie 1846 pe la București, unde a stat până la 5 august, de unde a plecat la Iași. Observațiile sale și interesul arătat pentru vechile noastre biserici sunt foarte prețioase atât în ceea ce privește constituirea istoriei lor, cât mai ales pentru aspectul arhitectonic al multora dintre ele, care nu mai există astăzi. După ce se interesează de starea mănăstirilor închinate și de unele aspecte ale vieții religioase la noi, Uspenski pornește să vadă cele mai de seamă biserici din oraș. "Biserica metropolitană este sfințită în numele Sf. Constantin și Elena... E luminoasă, modestă și toată zugrăvită limpede dar fără gust, ca zugrăveala din bisericile Apusului, cu care se potrivește și în arhitectură, afară de pridvor. Pe pridvor, pe peretele dinspre apus, ca și la Athos, sunt zugrăviți ctitorii acestei biserici: Radu Leon Voievod cu doamna Luchia și fiul Ștefan; Constantin Șerban Basarab Voievod cu doamna Bălașa; Jupan Șerban Cantacuzino, mare spătar și ispravnic, și mitropolitii Teodosie și Mitrofan. În pisania românească, neînțeleasă de mine, se văd anii 1665 și 1839. Biserica se înalță cu 5 turle... De la palatul domnesc, am trecut la așa

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

numita episcopie, care se află în partea cea mai frumoasă a Bucureştilor. Aici, în mijlocul unei curţi mari, înconjurată de clădiri mărunte, se ridică o frumoasă biserică, zidită în stil gotic, cu ornamente ascuţite aproape de turlă, în formă de suliţă. Lăuntrul ei e încă neterminat... După prânzul modest la hotel, am cercetat următoarele mănăstiri:

Mănăstirea Naşterii Maicii Domnului, care aparţine mitropoliei din Pogoniana. În ea e o veche şi urâtă biserică, cu hramul Naşterii Domnului...

Mănăstirea Arhanghelilor aparţine mănăstirii Arhanghelilor din Epir, numită Chora, ce se află în eparhia Pogonianei. Aici, biserica, după cum se vede din inscripţie, este clădită în 1724. În paraclisul Sf. Haralambie, din această biserică, se slujeşte pentru locuitorii ruşi din Bucureşti şi pentru consulul nostru. Turla acestui lăcaş ameninţă să cadă; pereţii stranelor au crăpat; porticulul exterior se reazemă pe patru coloane cu desene capricioase, în formă de spirale; pe peretele apusean sunt zugrăviţi ctitorii acestei mănăstiri: Nicolae Alexandru Voievod cu soţia Smaranda, cu 6 copii şi arhimandritul Ioanichie...

Mănăstirea Sf. Ioan Înainte-mergătorul e mare, cu case închiriate înăuntru şi cu prăvălii pe dinafară; aparţine mitropolitului Ianinei. În ea biserica e mare, frumoasă şi însemnată prin aceea că, în partea de apus, pe coloane, este construită o despărţitură pentru femei. Deasupra porţilor din afară atârnă pe bârne clopotele...

Mănăstirea Sf. Fecioara Maria, numită Zlătari... este înconjurată cu un zid înalt de piatră. În mijlocul unei curţi stă o veche biserică de piatră. E întunecoasă. Tâmpla-i de piatră la temelie, iar la vârf din cărămidă. În această biserică frumoasă, bolta ogivală se reazimă pe două coloane...

Mănăstirea Sf. Ecaterina, care se află după Mitropolie, aparţine Sinaiei. În ea e o biserică, urâtă şi veche... această mănăstire este înconjurată cu un gard de scânduri...

... Astăzi (4 august) am cercetat următoarele mănăstiri:

Sf. Treime, numită mai pe scurt de popor Radu Vodă... Pe peretele dinspre apus, pe ambele părţi ale uşilor de la intrare, se văd următorii ctitori: Radu, Alexandru, Arghira, Jupan Barbu, Ştefan Cantacuzino Voievod, jupâniţa Preda, Doamna Ruxandra. În partea de apus, stau în grup 12 coloane. Pe ele este sprijinită o despărţire pentru feţele duhovniceşti...

Mănăstirea Sf. Apostoli Petru şi Pavel... aparţine lăcaşului Stavronichita din Athos. În această mănăstire vine principele Bibescu la închinăciune. Pe peretele dinspre apus al bisericii, afară de ctitorii principali, sunt zugrăviţi şase Cantacuzini...

Mănăstirea Sf. Nicolae (Mihai-Vodă) reînnoită de arhimandritul Teodosie în iunie 1838. În acest lăcaş a fost aşezat, pentru puţin timp, spitalul soldaţilor ruşi. După plecarea lor, Muntenii l-au făcut spital pentru totdeauna..."

Învăţatul rus a mai vizitat şi mănăstirea Plumbuita, pe care nu o descrie însă arhitectonic. Merge apoi la mănăstirea cu hramul Adormirea Maicii Domnului, numită "Sărindar", clădită de Matei Voievod şi sfârşită de boierul Cocorăscu... "Deasupra porţilor la intrare, se înalţă clopotniţa, din 1710. Biserica de azi a mănăstirii a fost reclădită acum 40 de ani. E frumoasă. În ea, deasupra celor două şiruri de coloane, este aşezată o despărţire anume pentru rugăciune. Biserica aceasta înlocuieşte catedrala oraşului. Aici stau două tronuri, pentru principe şi principesă..."

Uspenski îşi încheie peregrinările sale cu vizitarea bisericii spitalului Colţea, a palatului Brâncoveanu de la poalele dealului Mitropoliei locuit de Bibescu şi a mănăstirilor Sf. Sava şi Sf. Gheorghe Nou, pe care le descrie doar în treacăt, fără a insista asupra unor elemente mai importante. Serviciul adus de cărturarul rus în documentarea istorică şi arhitectonică a vechilor noastre biserici este nespus de mare, semnalându-se date preţioase pe care nu le-am mai întâlnit nicăieri; preocupările lui Uspenski reamintesc pe acele ale neobositului său precursor din secolul XVII, arhidiaconul Pavel din Alep.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Aloyse de Carlowitz

În vara 1846 a mai trecut prin Bucureşti şi călătoarea străină, baroana Aloyse de Carlowitz, însoţită de contele Karl de Weisbach şi magnatul ungur Mandoszy, fără să ne lase date deosebite asupra Capitalei noastre. După o călătorie prin Banat şi Oltenia vine în Bucureşti trăgând la "Hôtel de l'Europe", mirată de aspectul cosmopolit al oraşului, cu "bazarul", uliţă lungă şi largă acoperită cu buşteni şi compusă din dughene de lemn, bisericile cu arhitectură amestecată, cele 77 de cartiere şi cei 80.000 de locuitori, semnalând apoi frumoasa insulă a plimbărilor romantice, Sf. Elefterie, cafeneaua pe lac şi "vila Mavrogheni" pentru popor, cu cofetăriile şi recepţiile la bancherii nemţi, primitori. Admirând obiceiurile locale, a făcut o vizită şi la un bătrân boier numit de ea Brâncoveanu, care ar fi luat parte la luptele pentru eliberarea Bucureştilor în 1769 de către volintiri şi armata rusă, de fapt personaj inventat, căci banul Nicolae Brâncoveanu, ce participase într-adevăr la aceste evenimente, murise încă de la 1804. Femeie cultivată, călătoarea nu uită să amintească de societatea literară "La société des savants" din Bucureşti, de cele două ziare care apăreau în oraş şi de tipografiile unde se lucrau.

Franz Liszt

Sfârşitul anului 1846 aduce la Bucureşti pe unul dintre reprezentanţii de frunte ai muzicii europene, renumitul virtuoz şi compozitor maghiar Franz Liszt (1811-1886). Sărbătorit de întreaga Europă, Franz Liszt străbătuse continentul într-o serie de turnee triumfale, fiind răsfăţat în toate capitalele şi oraşele însemnate de entuziasmul nemărginit al publicului. În drumul său spre Kiev şi Odesa, vestitul compozitor a trecut şi prin ţările noastre, oprindu-se mai întâi la Bucureşti iar apoi la Iaşi. El a sosit în capitala Munteniei la 11 decembrie 1846, însoţit de impresarul său, francezul Jean Belloni şi de doi prieteni, deputaţi în dieta Transilvaniei, conţii Bethlen şi Teleky. Primul concert l-a dat Liszt în casa principesei Cleopatra Trubeţkoi, născută Ghica, unde a fost şi găzduit; următorul concert a avut loc în sala Momolo la 22 decembrie 1846, în care marele virtuoz a executat compoziţii de Rossini, Chopin, Weber şi melodii populare ungureşti. Entuziasmul stârnit a fost aşa de mare, încât Liszt a trebuit să mai organizeze încă două reprezentaţii. A treia oară a fost invitat de către domnitorul Bibescu la palat, unde a cântat pentru prima oară improvizaţiuni pe teme de cântece româneşti, stârnind un adevărat delir. În timpul călătoriei sale, Liszt s-a iniţiat în muzica noastră populară, îndrăgind foarte mult lăutarii noştri şi găsind în cântarea lor melodii foarte fericite "care l-au inspirat în diferite compoziţii, printre care se numără şi «Rapsodia Română»".

Adolphe Billecocq

O prezentare originală a Bucureştilor a făcut-o consulul Franţei la Bucureşti, Adolphe Etienne Billecocq (1800-1870), în cunoscutul său *Album moldo-valaque*..., publicat la Paris ca supliment al revistei "Illustration" în septembrie 1848 şi ilustrat cu schiţele şi desenele artiştilor care trecuseră prin ţările române, Michel Bouquet şi Charles Doussault. În perioada în care a funcţionat la Bucureşti (1839-1846), Billecocq a avut prilejul să cunoască societatea românească şi frământările sale, adoptând o poziţie potrivnică regimului lui Bibescu, împotriva căruia a scris violente pamflete politice.

"Bucureştii este un oraş important", scrie Billecocq, "numără aproape 90.000 locuitori (cifră prea mică); în general este un oraş al luxului şi al plăcerii. Îl arată chiar numele său, care provine de la cuvântul valah *boukor* – bucurie. La fel ca şi Napoli, alt oraş al voluptăţii, el este aşezat în apropiere de vulcani (sic); desimea cutremurelor a făcut chiar pe locuitori, în ultimii ani, să nu construiască case decât cu un singur cat; în acest chip

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

populația se află răspândită pe un spațiu întins. Sunt mahalale unde nu este rar să vezi fiecare familie, chiar dintre cele mai sărace, în stăpânirea unei case pe care o locuiește singură. Fiecare își are grădina sa și dacă pavajul străzilor permitea pe atunci bogătașilor și numeroaselor echipaje să se plimbe mai bine, în schimb se putea, fără a părăsi orașul, să găsești în incinta sa, din pricina numărului mare de locuințe împodobite cu livezi și grădini, una din plimbările pitorești cele mai plăcute care se pot face în Europa. Bucureștii seamănă mult cu Madridul și această mare apropiere între cele două capitale se explică prin aceeași împrejurare, și anume că într-una trecerea turcilor, iar în cealaltă a arabilor, au lăsat la fiecare pas o mulțime de obiceiuri, costume și chiar monumente orientale".

Este o descriere destul de originală, puțin fantezistă, dar nu lipsită de farmec cu toată superficialitatea ei, lucrurile fiind privite cu mult idealism și poezie, într-un chip destul de neobișnuit la felul de a scrie al unui diplomat.

Johann Ferdinand Neigebauer

Fostul consul al Prusiei în Principate, între 1843-1844, cu reședința la Iași, Johann Ferdinand Neigebauer (1783-1866), a fost, alături de Kreuchely, unul dintre puținii germani bine intenționați față de români, de soarta cărora s-a interesat în cuprinsul mai multor lucrări istorice, apărându-le drepturile în fața cercurilor politice din țara sa, ostile Principatelor și Unirii lor.

Lucrarea în care diplomatul prusac s-a ocupat de capitala Țării Românești a fost *Descrierea Moldovei și a Țării Românești*, apărută la Leipzig în 1848. Iată datele privitoare la București:

"Actuala capitală a Valahiei și reședința Principelui, București, este așezată la 44°25'41" latitudine și 28°54'13" longitudine estică (de la Paris), adică aproape pe aceeași paralelă cu Caucazul, Crimeea, Ravenna, Bologna și Cahors, pe o câmpie la 825 picioare deasupra nivelului Mării Negre. Situat cam la jumătatea județului Ilfov, orașul este împărțit în două părți aproape egale de râul Dâmbovița. Se spune că întemeietorii lui ar fi fost un popor (de altfel necunoscut), Bakurii, Bukurlii ori chiar Hilarii și că, prin urmare, numele lui se trage de la aceștia, purtând chiar înainte vreme pe acela de Hilariopolis, adică orașul bucuriilor. Așa cum știu oamenii de aici să trăiască o viață plină de bucurii, numele acesta îl merită cu adevărat! Legenda populară, însă, pretinde că primul locuitor a fost un anume Bucur, care a și zidit prima biserică ce va fi fost la poalele povârnișului bisericii Radu Vodă, nu departe de strada și poarta Dobrotesei... Privit dinspre sud, Bucureștii dau o panoramă măreață. Din marea de case se ridică o mulțime de biserici și capele acoperite, cele mai multe cu tablă strălucitoare, totul fiind înconjurat de grădini întinse. Diametrul orașului întrece 24.000 de picioare, în timp ce suprafața lui – așa cum ne-o dă un german, maiorul von Borotzin, măsoară 16.000.000 de stânjeni <pătrați> (un stânjen valah este egal cu 1962 de metri <pătrați> francezi)... Lucrarea de care este vorba aici (adică măsurătoarea), a fost poruncită de Prințul Bibescu odată cu o nivelare precisă, în scopul de a distribui apa din măreața conductă realizată în anul 1845, și de a croi străzi noi. Cu toate acestea, Bucureștii înfățișează aspectul unui adevărat oraș oriental, cu străzi înguste și strâmbe, cu colibe în umbra palatelor și a curților mari, între care ori te îneci în praf, ori te împotmolești în noroi. Nu se văd aci, ca aiurea, porți, ziduri ori valuri, și din această cauză nu poți deosebi orașul propriu-zis de periferii (care poartă numele de mahalale).

Numărul caselor de locuit se ridică la cirea 16.000, iar al locuitorilor la mai mult de 100.000. Recensăminte propriu-zise nu se fac, ci se numără cel mult persoanele care plătesc bir, și după datele pe care le dau preoții și boierii, se multiplică capetele de familie cu 5 și se află, astfel, câți locuitori sunt. Boierii cu mare greutate îngăduie funcționarilor care fac această numărătoare să socotească și pe cei care stau în curțile lor, ori pe robi.

Câte zile sunt într-un an, atâtea biserici în București, căci este sigur că, socotind cele neînsemnate – multe la număr și ele – ai avea mult de muncă. Dintre ele, cam 130 de biserici au o oarecare însemnătate. Piețele publice de aci nu merită să le pomenești; tot astfel lipsesc monumentele oficiale și fântânile împodobite. Fostul Secretar de Stat E. Suțu a încercat să construiască o fântână arteziană, dar a dat greș. Dimpotrivă,

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

sunt o sumedenie de puțuri care provin de la decedații evlavioși ce, de obicei, aparțineau claselor celor mai sărace ale locuitorilor...

Orașul este împărțit în 5 circumscripții polițienești limitate de următoarele străzi principale: Podul Mogoșoaiei, înspre Transilvania, Podul Șerban Vodă înspre Turcia, Podul Târgului de afară spre Moldova și Podul Calicilor înspre Oltenia. Alte străzi importante sunt: Podul Mihai Vodă, Podul de Pământ, Ulița Târgoviștei, Ulița Herăstrăului, Ulița Pantelimon, Ulița Dudești, Ulița Dobricenilor.

Aceste străzi duc la 11 bariere ce poartă același nume, la care se mai adaugă două: bariera Delea Veche și bariera Arhimandritului. La toate aceste bariere se dau pașapoarte, în timp ce bagajul este controlat la vama centrală".

Autorul înșiră apoi cele mai importante biserici din oraș, printre care numărăm: Mitropolia, Radu Vodă, Sărindar, Curtea Veche, Sf. Gheorghe Nou, Mihai Vodă, Antim, metohul episcopiei de Râmnic, Colțea, Crețulescu, Sf. Apostoli, Sf. Spiridon, Sf. Ioan, cea evanghelică, luterană, catolică, armenească și cele 5 sinagogi. Neigebauer se ocupă apoi de misiunile diplomatice ale puterilor străine la București, de alte instituții de folos obștesc, de viața economică a Capitalei și de împrejurimile orașului cu grădinile și locurile de plimbare: Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Colentina, Mărcuța, Pantelimon, Cotroceni ș.a.

Lucrarea lui Johann Ferdinand Neigebauer prezintă cu obiectivitate științifică realitățile Bucureștilor în preajma revoluției de la 1848, eveniment care avea să deschidă o nouă etapă în istoria țării, să grăbească ascensiunea burgheziei și să pregătească Unirea.

Vechi zidiri bucureștene: Palatul CEC

Ana Maria ORĂȘANU

Înființată prin legea din 1 decembrie 1864, cea dintâi instituție de credit a Principatelor Unite – Cassa de Depuneri și Consemnațiuni – a funcționat la început în câteva birouri ale Ministerului de Finanțe, apoi a fost temporar instalată în Hanul Șerban-Vodă.

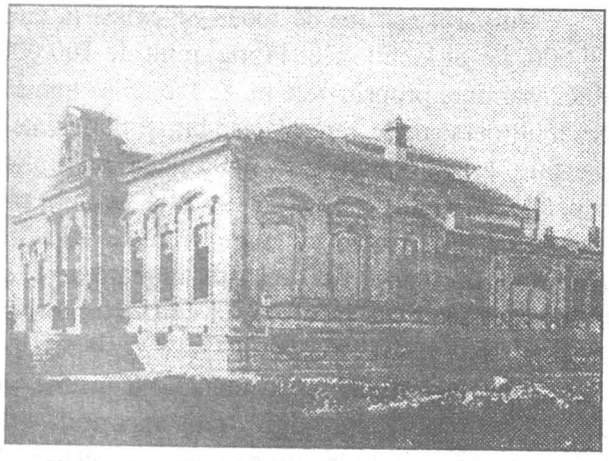

Vedere a vechiului local al Casei de Depuneri și Consemnațiuni

Necesitatea unui sediu propriu a determinat Comisia de priveghere să hotărască la 31 decembrie 1869 alocarea sumei de 20.000 lei pentru proiectarea acestuia, dorindu-se a fi "o clădire demnă de progresele arhitecturale ale secolului al XIX-lea și de gradul de civilizație spre care tinde România".

Lucrările de construcții evaluate la 250.000 lei s-au desfășurat în anii 1874-1875. Amplasamentul ales era un teren al statului aflat în Piața Constantin-Vodă de pe Podul Mogoșoaiei, unde se aflaseră odinioară alte zidiri strălucite și aducătoare de faimă: M.rea Sf. Ion cel Mare și Hanul Constantin-Vodă.

Arhitectura noului edificiu nu a atins însă dezideratul estetic scontat. Era simplă, închizând spațiul util într-un volum de mici dimensiuni, decorat cu detalii inspirate din plastica neoclasică.

În câțiva ani acest edificiu s-a dovedit și neîncăpător față de amploarea dobândită de activitățile specifice derulate de Cassa. De aceea, mai ales după 1880 când instituția și-a lărgit competențele devenind Cassa de Depuneri, Consemnațiuni și Economii, s-a pus cu asiduitate problema extinderii spațiului funcțional prin construirea unei anexe alăturate pentru birouri, sau prin realizarea altui sediu mai mare.

În anul 1891 s-a decis demolarea clădirii existente și edificarea pe același amplasament a unuia nou, generos dimensionat și monumental prin imagine.

Lucrările au început câțiva ani mai târziu. La

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

8 iunie 1897 s-a aşezat piatra de fundament în prezenţa suveranilor României, Regele Carol I şi Regina Elisabeta, a guvernului prezidat de Dimitrie Sturdza, având pe Ion C. Brătianu la Departamentul Lucrărilor Publice şi pe G. Cantacuzino la Departamentul Finanţelor.
Arh. Jean-Paul Gottereau elaborase proiectul, iar executarea lucrărilor a fost încredinţată antreprizei conduse de arh. I. Socolescu.

Reversul medaliei emise în 1897 cu prilejul punerii pietrei fundamentale a palatului Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni

Palatul CEC s-a inaugurat în anul 1900, odată cu primul Consiliu de administraţie desfăşurat în somptuoasa sală de consilii.

Construcţia se impune privirii prin monumentalitatea dimensiunilor, prin simetria compoziţională şi acurateţea detaliilor plastice. Faţadele din piatră de talie au întreaga suprafaţă tratată decorativ sub formă de bosaje cu relief diferenţiat la fiecare nivel. Intrarea constituie elementul dominant. Este marcată de o arcadă monumentală sprijinită lateral de câte două coloane colosale cu capiteluri corintice, iar legătura cu nivelul trotuarului se face prin rampa largă a scărilor sporindu-se impresia de monumentalitate.

Faţadele se termină cu pavilioane de colţ evidenţiate prin decroşuri de plan, frontoane la nivelul cornişei şi acoperişuri-cupolă. Volumetria exterioară este încununată de grupul celor 3 cupole din sticlă şi metal care acoperă holul ghişeelor, cel mai important spaţiu de utilitate publică. Cupola centrală este mare, elegant proporţionată şi decorată. Ea impresionează şi prin virtuozitatea tehnică a structurii de rezistenţă.

La interior se remarcă bogăţia decorativă creată de alăturarea multor materiale şi tehnici de finisaj costisitoare: piatră naturală, marmura în diverse esenţe şi culori, picturi în frescă, lemn sculptat. Astfel, "Fortuna distribuind bunurile ei României în urma Independenţei" pictată pe plafonul sălii de consiliu şi "Munca" pictată în aula centrală sunt cele două fresce monumentale realizate de pictorul Mihail Simonide în perioada 1900-1913.

În ansamblul său, Palatul CEC exemplifică din acest punct de vedere arhitectural preluarea creatoare a principiilor estetice care guvernau universul zidirilor europene ale epocii şi adaptarea lor la situl şi specificul românesc. Autorul, arh. Gottereau, un apropiat al regelui şi profesionist cu bogată activitate în Bucureşti, şi-a pus compoziţia sub perceptele neobarocului francez, dar într-o formă simplificată, dominată de rigoare şi sobrietate. Soluţia acoperirii holului central cu cele trei cupole vitrate reprezintă o subtilă trimitere la lumea orientală şi la capodopera creştinismului răsăritean – Basilica Sf. Sofia din Constantinopole.

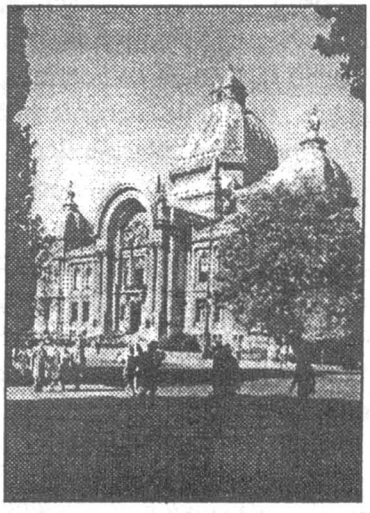

Palatul CEC

De-a lungul timpului Palatul CEC şi-a păstrat necontenit funcţiunea iniţială, iar imaginea lui inconfundabilă îl alătură celor care alcătuiesc patrimoniul monumental al Capitalei, întruchipând o creaţie de vârf a epocii lui Carol I.

Aniversându-şi zilele acestea 135 de ani de existenţă, Casa de Economii şi Consemnaţiuni, prima instituţie românească de credit, se mândreşte şi cu un sediu de elevată reprezentativitate.

Bibliografie selectivă: din Colecţia de Memorie locală "N. Iorga"

- *Centenarul Casei de Economii şi Consemnaţiuni, 1864-1964*, Bucureşti, 1964.
- *Istoricul Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni, 1865-1940*, Bucureşti, 1940.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Puncte de vedere

Protest

Şerban C. ANDRONESCU

Ajuns pe pământ american ştirea, azi bine conturată, că în România se desfăşoară, cu acordul tacit al guvernării Vasile, o acţiune activă de denigrare şi persiflare a valorilor naţionale. Acţiunea afectează negativ nu numai pe compatrioţii de bun simţ, oameni de ştiinţă sau cultură; ea dăunează imaginii însăşi a României în străinătate. Iniţiatorii acţiunii contestă sau minimalizează realizările fundamentale ale înaintaşilor noştri şi ale celor ce au pus bazele statului român modern; ei distorsionează deliberat spiritualitatea creştină, valorile culturale consacrate, iubirea de tradiţii, promovând în schimb o mentalitate aşa-zis modernă, dar în fapt goală de conţinut, şi personalităţi dubioase, unele de necontestată obedienţă străină, având deci alte interese decât ale naţiunii române. Acţiunea a luat proporţii alarmante, ajungând să afecteze organisme de anvergură naţională, de pildă şcolile din ţară şi unele centre culturale din străinătate. S-a creat o situaţie atât de îngrijorătoare încât însăşi Academia Română s-a sesizat şi a distribuit un comunicat, sosit şi el în Statele Unite, în care, printre altele, se precizează:

"*... unele manuale şcolare prezintă în formă apodictică, fără argumente şi documente convingătoare, viziuni distorsionate şi aprecieri eronate despre evenimente capitale şi personalităţi de seamă din trecutul poporului român... Consecinţele vor fi deosebit de grave în ce priveşte pregătirea elevilor, imaginea despre poporul român, despre istoria şi cultura lui...*"

În aceeaşi venă, unul din marii dramaturgi ai ţării, care se întâmplă să fie şi patriot, Paul Everac, scrie despre modernizarea actuală operată sub sigla unei liberalizări rău înţelese:

"*... oricând se vor găsi ziarişti pentru orice teză cu condiţia să fie bine plătiţi, reabilitatori de criminali, satanizatori de oameni de merit, împroşcători de diatribe, minciuni şi calomnii... Pentru mărirea lor şi răsunetul numelui lor (al unor profesori dispuşi să întoarcă lucrurile pe dos) ei vor denigra autorităţile clasice consacrate ale unei culturi naţionale, vor introduce deruta, vor încerca mancurtizarea memoriei valorilor naţionale, vor pune totul la îndoială în mod «modernist», iar sub pretextul reformei, vor rade totul...*" ("Naţiunea", 3-9 dec. 1999)

Rad într-adevăr tot ce au stabilit înaintaşii după ani grei şi lungi de cercetări în materie de specific naţional, identitate şi valori naţionale, şi înlocuiesc totul cu un simulacru de cunoştinţe, cu un kitch. Pe concret, au sosit în USA două din cele cinci manuale de istorie pentru clasa XII, amândouă autorizate de Ministerul Educaţiei, unul publicat la SIGMA, celălalt la ALL, două edituri bucureştene. Cu bagajul de cunoştinţe sintetizate în manuale, elevii se prezintă la bacalaureat şi intră apoi în viaţă. Ne putem deci imagina ce fel de apărători ai ţării vor fi cei ce nu au despre ea decât un simulacru de cunoştinţe. Iată numai câteva exemple de kitch istoric extrase din aceste manuale:

... etnogeneza românilor, aşadar tema primordială în orice istorie românească (descendenţa românilor din daci, romani şi popoarele migratoare) este tratată superficial. "Putem presupune", declară manualul SIGMA (p.10) că ne tragem din daci şi romani.

... manualul publicat la SIGMA prezintă perioada de o mie de ani (când Dacia a fost cotropită de popoarele migratoare) la modul dadaist, printr-o zeflemea în versuri a poetului dadaist Roll (p.15). Poezia lui e descrisă ca fiind "celebră în literatura română":

dar se opri un rege celt / din regii toţi el cel mai zvelt / domniţa rupse spre el o stea / şi trupu-i nor pluti pe şa.

Dacă cititorul înţelege ceva din aceste versuri "celebre în literatura română" e rugat să ne lumineze şi pe noi, cei din America. Atâta are manualul de spus elevului despre perioada invaziei

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

popoarelor migratoare, iar în puținul spațiu acordat acestei perioade rolul primordial e acordat poetului dadaist, "celebru în literatura română". Acesta e prezentat cu tot aparatul, cu data nașterii și morții, și e compătimit că, elev fiind în perioada dintre cele două războaie, a fost obligat de profesori să învețe "liste lungi" de popoare migratoare. Cum aceste popoare n-au fost decât vreo zece, ne putem ușor închipui ce lungă a fost lista. Dar nu asta are importanță în acest manual superficial, ci faptul că o perioadă importantă din istoria noastră e bagatelizată, în mintea elevului introducându-se astfel (și încă laudativ) una din formele abjecte ale contraculturii franceze, dadaismul.

... primii șefi români, Menumorut, Glad și Gelu (p.16), găsiți de unguri când au invadat Transilvania, "nu au existat cu adevărat" – de unde se poate trage ușor concluzia că ungurii n-au găsit pe nimeni în Transilvania și că au ocupat-o în virtutea dreptului primului ocupant, dreptul românilor asupra Transilvaniei fiind deci iluzoriu.

... Mihai Viteazul, voievodul care a întregit pentru prima dată țara, e prezentat la p.16 într-o simplă ilustrație cu legenda minimalizatoare "personaj preferat al istoricilor români". La p.41 apare o ilustrație cu uciderea voievodului, repetându-se afirmația anterioară, "Mihai, subiect preferat al istoricilor, poeților și pictorilor romantici". Așadar, actul primei uniri de la 1600 nu e decât un subiect "preferat" și "romantic", probabil și el iluzoriu. Atât spune manualul despre unirea de la 1600!

... pentru cunoscători, Neagoe Basarab este voievodul care a scris primul tratat de guvernământ politic la români, *Învățăturile către fiul său Teodosie*, 1520. Mai mult, Neagoe și-a scris tratatul bazat pe morala creștină, în timp ce Machiavelli, la aceeași epocă, își publica un tratat de guvernământ, *Il Principe*, bazat pe considerente satanice. Toate acestea n-au importanță pentru autorii manualului de istorie românească astfel că despre Neagoe Basarab nu se publică decât o ilustrație (p.27), ca și despre Mircea cel Bătrân (p.23). Vlad Țepeș e arătat și el într-o simplă ilustrație (p. 27) cu mențiunea, "filmele de azi îl prezintă sub înfățișarea unui vampir". Dintr-o altă ilustrație elevul află doar atât, că Ștefan cel Mare "a oferit cerului o carte religioasă scrisă la porunca sa". Elevul n-are de unde ști că această "carte religioasă" era de fapt o carte de învățătură creștină, probabil Biblia, și că Ștefan, om adânc credincios, era arătat în genunchi, oferind așadar în genunchi Biblia Fecioarei Maria. Ilustrația este în așa fel tipărită încât să nu se distingă aceste amănunte, astfel ca privitorul să nu vadă că Ștefan se află în genunchi la picioarele Fecioarei, o atitudine absolut condamnabilă în vederile contraculturii, mai ales la un voievod. De altfel, termeni ca *Biblie*, *credincios creștin*, *Fecioara Maria* sunt cu mare grijă evitați de autorii manualului. Oricum, atâta se scrie în manual despre cea mai frumoasă și lungă perioadă din istoria Moldovei, epoca lui Ștefan cel Mare, despre perioada de cumplite confruntări cu turcii a lui Vlad Țepeș și despre epoca de înflorire socială a lui Mircea cel Bătrân, când Valahia se întindea până la "Marea cea mare". Iar cartea lui Neagoe Basarab, unică în istoria noastră și importantă în literatura europeană prin conținutul ei creștin, în contrast cu doctrina machiavellică, este complet ignorată.

... despre perioada comunistă se spune că a ușurat "distrugerea moravurilor specifice unei societăți așezate", sugerând astfel că moravurile instalate după 1989 ar fi de admirat, adică machiavellismul guvernanților, corupția generală, destrăbălarea tineretului, sărăcirea populației, avântul luat de practicile țigănești etc.

Al doilea manual, cel aprobat de Ministerul Educației la 3 sep. 1999, diferă de primul în unele detalii, ideea principală rămânând aceeași, dezinformarea elevului. Evenimentele istorice sunt prezentate cronologic. Astfel la 1568 se recunoaște unitarismul în Ardeal, după care se trece direct la 1683, data izbucnirii războiului ruso-turc; unificarea din 1600, realizată de Mihai Viteazul, nu există nici măcar pe hârtie. Se persiflează apoi războiul din 1941 (pentru redobândirea Basarabiei și Bucovinei), acesta fiind menționat ca "război sfânt". Cine e făuritorul "unei traiectorii ce părea imposibilă", aceea din 1989, trecerea la capitalism? Silviu Brucan, fără nici o îndoială (p.140). Cei zece ani postdecembriști nu sunt analizați de români decât în mică măsură, cele mai substanțiale analize aparținând străinilor, David Funderburk, Joseph Rothschild, Vladimir Tismăneanu (Tismeniztki), Edith Lhommel și alții. Printre toți, fotografia lui Silviu Brucan domină de la p.140 manualul ALL.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Autorii reali ai acestor aberații nu par a fi cei arătați pe frontispiciul manualelor ci mai degrabă cei desemnați abil la p.140, manualul SIGMA. Pagina aceasta conține o mențiune demnă de reținut, definiția "revistelor de atitudine". Astfel de reviste, ne informează manualul, sunt cele ce exprimă "puncte de vedere mai puțin convenționale, incomode, formulate de intelectuali". Acești intelectuali (i se indică elevului) transmit "un mesaj de mare calitate" (cel din manuale, desigur) iar revistele sunt arătate restrictiv, adică numai două: "22", revistă a Grupului pentru Dialog Social, grup care contestă valorile tradiționale și propagă contracultura, și "Dilema". Elevul învață astfel că aberațiile arătate mai sus sunt puncte de vedere "de mare calitate", nu mijloace de anihilare a specificului național și de creare a unui tineret român debusolat. Că un astfel de tineret cade pradă ușoară manipulărilor de orice fel, nu interesează. Pe intelectualii care transmit mesaje "de mare calitate" îi vedem în câteva fotografii publicate în manual imediat înainte și imediat după pagina cu definiția revistelor "de atitudine": Gabriel Andreescu (p.138), Renate Weber (p.139), Andreea Esca, Ion Cristoiu și Cristian Tudor Popescu (p.141). Considerația pe care elevul de 17 ani o acordă acestor comentatori îl va pune pe elev pe gânduri: numai aceștia transmit țării "mesaje de mare calitate"? Cei din trecut, nu? (de pildă, Stelian Popescu de la "Universul", Grigore Gafencu de la "Timpul", Pamfil Șeicaru de la "Curentul", cărora nu li se acordă nici măcar o fotografie). Tot atât de grav este faptul că autorii afirmațiilor reprobabile enumerate mai sus și-au găsit apărători printre unii compatrioți aflați la Paris, așadar într-un mediu cultural care i-ar fi putut ajuta să facă distincție între bine și rău măcar în literatură, dar nu i-a ajutat. Printre aceștia, perechea Monica Lovinescu – Virgil Ierunca, Mihnea Berindei, Matei Cazacu, Ioana Cojocaru, Petre Guran, Paul Goma, Lucia Dragomir. Ei au semnat o scrisoare-manifest trimisă factorilor de răspundere de la București prin care, în loc să explice erorile manualelor, cum ar fi fost de așteptat, ei acuză prejudiciabil și prezumțios pe compatrioții de bun simț care au atras atenția asupra erorilor și consecințelor acestora. Falsificatori de istorie și diversioniști ai culturii apar și printre compatrioții din USA, ceea ce arată cât de bine se organizează contracultura. Astfel, la Centrul Cultural din New York s-a lansat cu mult tam-tam (s-a transmis și la TV și s-a scris prin ziarele locale) volumul *Noi nu suntem urmașii Romei* în care, în afară că se contestă originea noastră latină, se debitează tot felul de nostimade, de pildă, dacii i-au învățat latinește pe romani. Autorul? Napoleon Săvescu, medic de treabă dar bântuit de fantasme etnografice pe care le înțelege tot atât cât înțeleg topometrii medicina. Lansarea volumului s-a făcut sub oblăduirea celor doi directori ai Centrului, Coriolan Babeți și Carmen Firan. Același centru "cultural" a patronat în trecutul recent un festival dadaist, ZEN DADA, manifestare tipică de contracultură. Altfel zis, un organism care ar trebui să difuzeze cultură românească se transformă în difuzor de aberații istorice și literare.

Textul de față se vrea un protest vehement împotriva tuturor acestor încercări de a deturna cultura și tradițiile de la evoluția lor normală. Condamnăm aberațiile istorice și literare și așteptăm ca noul guvern de la București să indice organelor românești din străinătate să distribuie cultură, nu contracultură.

N.B. Textul de mai sus este trimis azi, 20 dec. 1999, unor intelectuali americani și canadieni de origine română. Cei ce îl semnează sunt rugați să-l înapoieze semnat pe adresa: Grand Central Station Box 1364, New York NY 10163-1364. Însoțit de toate semnăturile primite el va fi înaintat la București autorităților de resort, Secției de Cultură a Parlamentului, unor oameni de cultură patrioți, unor reviste culturale.

Dacă acest text ajunge și la colegii din Europa, aceștia sunt rugați să răspundă prin fax (pentru urgență) la nr. 1 (718) 266-2897.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Patrimoniu

Elemente de Istoria Românilor

Florin PREDA

Rubrica **Patrimoniu** din această lună stă sub semnul zodiei cărții de învățătură. Şi nu a oricărei cărți, ci a "celei dintâi cărți a unei națiii": cartea de istorie.

ELEMENTE
de
ISTORIA
ROMÂNILORU.
pentru
Clasele primarie
de
A. TREB. LAURIANU.
Edițiunea a cincea.
BUCUREȘCI.
Imprimeria Statului
1863.

Manualul prezentat, *Elemente de istoria Românilor*, îl are ca autor pe cel care, împreună cu Nicolae Bălcescu, scotea "Magazinul istoric pentru Dacia", şi anume învățatul A. Treboniu Laurian. Acesta a depus o bogată activitate de propăşire intelectuală a viitorimii românești din a doua jumătate a secolului trecut, activitate concretizată prin manuale cum ar fi *Geografia Țerriloru Române* sau *Elemente de istorii şi biografii*.

Valoarea acestor manuale este dată, în primul rând, de numărul mare de ediții care au fost scoase după fiecare titlu, practic manualele ardeleanului Treboniu Laurian reprezentând un stâlp de susținere a învățământului din Regat.

Din această foarte succintă prezentare a personalității autorului, se înțelege valoarea de patrimoniu a manualului la care se adaugă conținutul şi modul de prezentare a materialului, în fine, dar nu în ultimul rând, anul apariției şi numărul ediției.

Tipărită în 1863, la Imprimeria Statului, lucrarea este alcătuită, aşa cum se spune încă din pagina de titlu "pentru clasele primarie". Cuprinsul cărții este împărțit în 9 capitole, care traversează întreaga istorie a românilor de la "Starea Daciei înainte de venirea Romaniloru" (Capitolul I) şi până la "Starea Daciei de la scullarea lui Teodoru 1821 pînó la dilele nóstre 1863" (Capitolul 9).

Celelalte capitole sunt: "Starea Daciei sub Traianu şi urmăritorii lui", "Starea Daciei suptu imperatorii bizantini şi suptu incursele barbare", "Starea Daciei supt domni independinți", "Starea Daciei după căderea Constantinopolii", "Starea Daciei de la mórtea lui Petru Rareşiu pînó la mórtea lui Michail Vitediulu", "Starea Daciei de la mórtea lui Michail Vitediulu pînó la mórtea lui Constantin Brancoveanu", "Starea Daciei de la mórtea lui Constantin Brancoveanu 1714 pînó la scullarea lui Teodoriu 1821 – Periodulu Fanarioțiloru". Fiecare capitol este împărțit în subcapitole, ceea ce conferă o şi mai mare fixare a timpului istoric al momentului abordat în contextul timpului istoric general.

La sfârşitul cărții se află o "tablă cronologică. "Seria domnitoriloru din Principatele române de la annulu Chr. 1247, pînó în dilele nóstre", tablă care prezintă domnitorii celor două principate în paralel, în dreptul lor trecându-se primul an al domniei, lista încheindu-se cu "Alecssandru Joanne Cusa, domnu preste amîndoue Principatele române unite 1859".

Manualul, un adevărat manual alternativ, este interesant şi pentru "Instrucțiuni. Pentru propunerea Istoriei", de fapt, un model pedagogic de învățare şi înțelegere a istoriei românilor de către tinerii învățăcei.

Datele tehnice sub care este prezentat în *Bibliografia Română Modernă*, volumul III sunt: Ed. V Bucuresci (Imprimeria Statului), 1863 (20.5 x 13.5), VII-164 p., 1 leu, 5 p.v.c.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Autografe contemporane

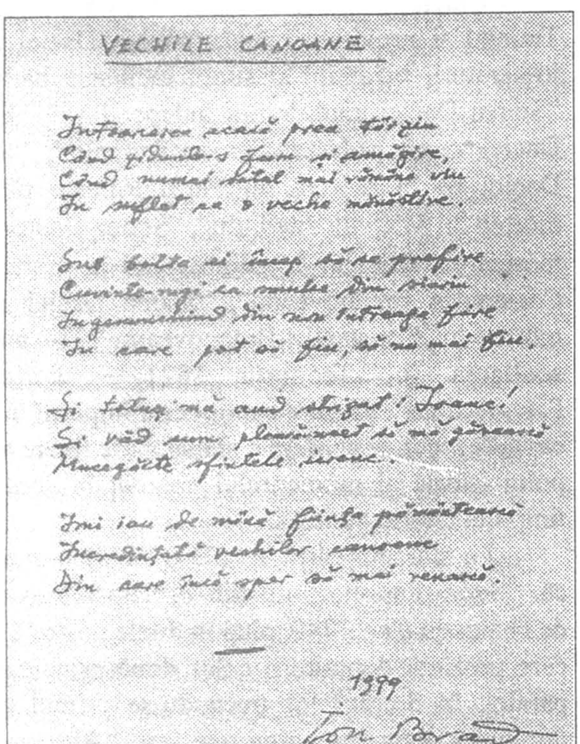
VECHILE CANOANE

Întoarcerea acasă prea târziu
Când gândurile-s fum și amăgire,
Când numai satul mai rămâne viu
În suflet ca o veche mănăstire.

Sub bolta ei încep să se prefire
Cuvinte-rugi ca [illegible] din [illegible]
Îngenunchind din nou într-o [illegible] fire
În care pot să fiu, să nu mai fiu.

Și totuși mă aud strigat: Ioane!
Și văd cum plânsul [illegible] să mă găsească
Mucegăite sfintele icoane.

Îmi iau de mână ființa pământească
Încredințată vechilor canoane
Din care încă sper să mai renască.

1999
Ion Brad

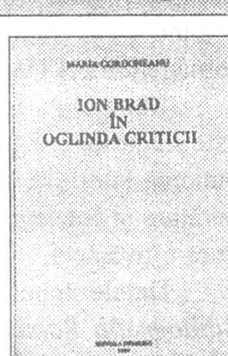

Două cărți de și despre Ion Brad apărute în anul său aniversar

Ion BRAD – 70

Detractorii

"Rele-or zice că sunt toate câte nu vor înțelege"
Eminescu

În locul zăpezilor pure – frunzele putrede,
Cuvintele-mâzgă. Geme pământul de ele:
"Jos Eminescu!" Trăiască toți detractorii!
Au început să-i spele cămășile
Cu ultimii detergenți. "Nou", "Nou" scrie
Pe toate cutiile aruncate-n pubelă.
Ba, cum singuri o spun, i-au măsurat
Și oasele picioarelor și toate vertebrele
Șirei spinării. "Prea scunde", "Prea drepte"
Anunță triumfător. Par triști, foarte triști
Că nu mai pot să le-ntindă pe calapoadele lor.
Numai așa le-ar ajunge, tot spun,
Până la umeri, până la creștet.
"Trăiască! Tră..." se îneacă ecoul
În depărtările codrilor.
"Tră... Tră... Tră..." răspund bufnițele nocturne
Cu mitralierele lor invizibile.
"Nici hainele lui, nici ciorapii..." auzim
Mai departe discursul acestor papagali colorați
În hainele lor ***second-hand****.*
"E o minciună!" țipă din nou
«Toți atleții și bicicliștii filozofiei»
"Nu-i adevărat! Nu și-a muiat niciodată
Condeiul de-a dreptu-n Luceafăr. E doar iluzia
Optică a unui bătrân poet panglicar,
Vai de capul lui, preavinovatul!"
Trăiască toți detractorii! Trăiască!
"A, și momâia aceea de bronz
Dezbrăcată în pielea goală
Ce ține în spate coloanele dorice
Și muzica secolelor. Dați-o jos, să nu mai împută
Orizontul privirilor noastre!
Păcat că nu ne-a-ntrebat și pe noi
Artistul cu nume de înger! Păcat
De ceilalți semeni ai lui, artiștii
Cu degete-nsângerate de marmora
În care-i cioplisedră chipul.
Păcat! Mare păcat! El «geniu»?
Ia mai tăceți, cobe naționale!"

Și noi tăcem. Tăcem și citim:
«Geniul? O nefericire...»
Ni se oprește în gât
Rugăciunea de seară:
«Rugămu-ne îndurărilor
Luceafărului mărilor...»
"Jos Eminescu!"
Trăiască toți detractorii! Trăiască
Mai mult decât roiul de muște!

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

O carte de poezie

Primim de la Institutul Român de Teologie şi Spiritualitate Ortodoxă din New York volumul de poezii *Dimineaţa învierii* al preotului dr. Theodor Damian, apărut în 1999 la Editura Axa din Botoşani.

"Lirica mistică a poetului Theodor Damian şi-a adîncit revelaţiile şi dramatismul odată cu plecarea semi-oficială a autorului pentru completarea studiilor teologice la New York, unde şi-a obţinut strălucit doctoratul şi unde vorbeşte enoriaşilor în dumnezeiasca limbă a lui Dosoftei şi Eminescu, dar în conformitate cu cele mai moderne expresii ale teologiei contemporane. Autoexilul său întru Cuvîntul Domnului şi al scrierilor biblice s-a accentuat nu numai prin ruperea de realităţile natale care i-au impus o serie de servituţi, ci şi prin stările de graţie divină care au fost radicalizate de noul său habitat". (M.N. RUSU)

Drumurile mele

Am început să-mi număr cărările
pas cu pas
ca niște vijelii nestăvilite
unele duceau spre înalt
Ca niște torente dezlănțuite
altele crăpau țeasta pământului
și se pierdeau în adînc.

În lumina speriată a unui fulger
m-am recules
și-am decis
să nu-mi mai deschid nici un drum nou
să nu mai merg pe nici unul
făcut de alții
ci să le reiau pe ale mele,
cele vechi,
din nou
cu surpriza cu care am scos
de la coșul de gunoi al timpului
primele poeme ale copilăriei
pe care le-am lăsat să fermenteze
trei zeci de ani.

Nu mai merg înainte
Merg numai înapoi
Mersul meu înainte e mers înapoi.

Cruci

Printre umbrele morții
mă strecor
ca o efemeridă
pe vreme de ploaie
Încerc să o sperii c-un fior
Dar crucea m-apasă, mă-ndoaie
Caut marele sens în viață
Dar crucea e-n spate
mormîntul în față
Și mai este încă o cruce în mine
de care n-am spus încă la nime;
cea din afară mă-ndoaie
cea dinlăuntru mă-ndreaptă
căci rob dac-am fost în viața aceasta
drept intru în lumea cealaltă.

Vămile pustiei

47 de ani
mi-a înțepat șarpele pustiei
piciorul
cînd căutam pietre
pentru locașul lui Dumnezeu.
Am mîncat lăcuste
Ca Botezătorul
și-am rătăcit pe căi străine
ca să piară
generația cîrtitoare din mine.
Cînd am terminat de umblat
pustia
casa Domnului era terminată
în forma trupului meu
așa cum nu l-am avut niciodată
și era mișcătoare
precum cortul mărturiei
printre vămile dinlăuntrul
pustiei.

Eu sînt Cuvîntul

– Eu sînt Cuvîntul, Cuvîntul striga
Cel care-am spus: "Să fie lumină!"
Cel care-am pus dorul în adîncul din voi
Să vă fie călăuză și rădăcină

– Cine ești Tu, Cuvîntule? Cuvintele strigau
Și ecoul se pierdea într-un cîntec durut;
– "Eu sînt Adîncul adîncului", le mai zicea
Dar cuvintele pe Dînsul nu L-au cunoscut!

Mi-ai grăit

Mi-ai grăit mai înainte de a mă naște, Cuvîntule
Cînd Te-ai gîndit să mă scoți din marea tăcere
Cînd din adîncul neființei veneam să Te-ascult
Ca să-Ți fiu părtaș la Înviere

A trebuit o veșnicie pînă să venim
Și-o veșnicie pînă vom pleca-napoi
Și cîte altele ne va fi dat să prăznuim?!
Prea Sfîntă Treime miluiește-ne pe noi!

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Itinerar francofon

Eugen Ionescu – 90

Teofil BĂLAJ

În culisele Comediei Franceze este cald. Decorul de mucava a îmbătrînit şi scîndurile sînt prea înguste pentru a fi putut ţine minte toate deceniile perindate pe aici în costume de epocă, cu lavallieră şi pelerine, şi astfel s-au suprapus, din comoditate, paşii cei mari peste mersul mărunt şi zgomotul pare vătuit, ca un zgomot de umbre.

O cabină anume, o fotografie lîngă oglinda aburită de prea multa suprapunere de icoane vii, un scaun înalt şi alături un cuier.

Despre Edouard de Max s-a scris mult.

Eugen Ionescu, desen de Margareta Sterian

Considerat cel mai mare tragedian al vremii sale, într-o constelaţie a Thaliei din care nu lipseau numele unor Wegener Moissi, Lucien Guitry, Bassermann şi Zaconi, el s-a bucurat de prietenii din afara teatrului pe care contemporanii nu puteau să nu le respecte: Verlaine, Oscar Wilde, Catulle Mendes, Rodenbach, Verhaern, Laurent Thaillade şi nu numai ei (la a căror glorie a contribuit recitîndu-i) s-au adăugat lui Baudelaire, alcătuind recitalurile de poezie modernă care au făcut faima marii pleiade simboliste datorită inegalabilului talent al celui numit pe drept de către Henri Bataille "Vocea poeţilor". O voce copleşind cu ritmul şi cu magia interioară a doinelor româneşti. Această voce n-a uitat niciodată să aşeze între Baudelaire şi Racine pe marele său compatriot Eminescu, cum a făcut, de pildă, şi pe la 1910 în Sala Voltaire din Cartierul Latin în cea mai dulce limbă românească spre uimirea sutelor de studenţi, români şi străini, aflaţi acolo pentru a sărbători pe autorul *Luceafărului*, fără să ştie că celălalt mare sărbătorit al Parisului de fiecare seară, Edouard de Max, este tot moldovean.

... L-am întîlnit ultima oară pe Jean Yonnel cu cîteva luni înainte de a muri.

Se pregătea – la cei 76 de ani abia împliniţi – să revadă Bucureştii unde televiziunea română îl invitase pentru un rol atrăgător dintr-o piesă de Cehov, dacă nu mă înşel.

– *Nici o altă ţară, în afara Franţei, desigur, n-a adus pe prima scenă franceză atîtea nume cu adevărat memorabile pentru prestigiul Comediei Franceze ca ţara noastră* – îmi spunea el cu simplitatea cuvîntului îndelung cîntărit.

Îşi amintea de anii de conservator, de primele roluri, de vechile prietenii.

– "Regina moartă" *de Montherlant, în 1942, a fost ultimul meu spectacol pe scena Comediei Franceze. Cel dintîi, în 1926, a fost* "Cidul". *Pe aceeaşi scenă. Rodrigo – îmi rămîne drag şi astăzi... Foarte drag... Şi nu numai pentru că nu eram singur atunci. Marioara Ventura avea, oricum, rolurile, necazurile şi bucuriile ei. Eu fusesem observator la tunari în primul război mondial şi cîntăreţ, un timp, în teatrul Cluny. Am venit în Franţa la 12 ani. Mi-am schimbat numele pentru că tata era medic şi nu voia să fie dezonorat de un fiu actor. Am urmat cursurile liceului "Louis le Grand" şi am descoperit teatrul aproape din întîmplare.*

Unii oameni trăiesc o viaţă întreagă în hainele aceluiaşi personaj.

Cîţi n-ar dori măcar pentru cîteva zile, să fie altceva decît ceea ce sînt tot timpul?

Cîţi oare nu ne invidiază pentru că noi, actorii, putem fi, chiar şi numai cîteva ore pe zi, altceva decît ceea ce sîntem cu adevărat? Şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

totuși...

Alice Cocea, neastîmpărata "Fifi" a deceniilor prime din acest veac al Comediei Franceze, atît de dornică de recapitulări, nu s-a oprit pînă în ultima clipă a vieții din lungile sale povești frumoase despre rolurile ei, despre ceilalți români ai Comediei Franceze, despre proiecte – destule – și despre noua pasiune – pictura, căreia se dăruise atît de istovitor.

Dar nu numai românii i-au cunoscut pe primii noștri mari ambasadori ai scenei slujite cu atîtea merite și recompense destule în anii din urmă și prin grija organizatorilor Teatrului Națiunilor de la Paris, întotdeauna beneficiari (moralmente, și... altfel) datorită triumfului celor care alcătuiesc o școală de teatru românesc, școala contemporană, aureolată pe marile scene ale lumii cu reușite de răsunet ca cele cu spectacolele *Rinocerii*, sau cu *Troilus și Cresida*, cu *Visul unei nopți de vară* sau *Regele Lear*.

Coborîtori din marele spectacol popular care este viața noastră cea de toate zilele, din ceremonia colectivă a botezului și înmormîntării, coborîtori din obiceiul colindei și plugușorului, din sfătoasa sărbătoare zilnică a prînzurilor și cinelor lungi, coborîtori din nevoia continuă de dialog și povață, din religia împărțirii cu alții a bucuriei și necazurilor, coborîtori din propria lor biografie uneori, slujitorii adevărați, mai vechi și mai noi, ai scenei nu pot fi altfel decît convingători pentru publicul francez.

Actualul director al Comediei Franceze are în acest sens o părere foarte precisă. "Nu s-a vorbit și nu se va vorbi niciodată îndeajuns, din păcate, despre țara d-voastră, cu colindătorii iarna, la ferestre, cu călușarii acoperiți de lauri pretutindeni în lume, cu fete frumoase și bătrîni înțelepți, cu case deschise întotdeauna pentru oaspeți și – derivînd din toate aceste mărturii – cu oameni dăruiți pentru scenă și pentru scris cu o forță care – așa cum spunea cunoscutul nostru critic Pierre de Boisdeffre – n-a încetat nici o clipă să ne uimească".

Înainte și după de Max, Parisul scenei i-a mai cunoscut pe Marioara Ventura, Agepsina Macri, Elvira Popescu, Al. Mihăilescu, Nizan (fiica lingvistului Lazăr Șăineanu) și Samson Fainsilber.

Parisul l-a mai cunoscut pe Eugen Ionescu.

O duminică obișnuită cu Eugen Ionescu, *de l'Académie Française*, este o duminică fără cafele. Numai cu dulceață. Cel mai mare dramaturg francez contemporan e supărat pe oamenii care-l terorizează cu zeci de cereri de interviuri și are dreptate:

– Toată lumea vrea să știe cînd m-am născut, cînd scriu, ce mănînc și cum mă îmbrac. Fleacuri. Apoi mai vrea să știe ce cred despre tot felul de lucruri: despre responsabilitatea scriitorului în fața hîrtiei albe, despre omul contemporan și universul său, despre critici și critică în general, și mai ales despre criticii scrierilor mele. Astea sînt de acum lucruri serioase la care am încercat să răspund în cărțile mele, în piesele mele, în tot ceea ce am scris.

Dacă n-am reușit să răspund limpede să mi se spună, dar să nu mă întrebe toți, mereu, aceleași lucruri deoarece asta mă trage înapoi. E groaznic să te învîrți mereu în aceeași cușcă, să nu ai timp să deschizi o nouă fereastră către altceva, să te facă cineva, mereu, prizonierul propriilor tale limite, limite pe care tu te zbați să le înfrîngi și acest cineva te trage înapoi cu rîvnă și nu te lasă.

Un interviu este binevenit cînd ai scris o nouă piesă, de pildă. Atunci poți face reclamă piesei – pentru că teatrul este o prăvălie în care se vinde marfă ca în oricare altă prăvălie. Iar marfa trebuie prezentată cumpărătorilor și atunci dai un interviu în care îți prezinți marfa.

Dar cînd n-ai marfă proaspătă, cînd pe masa de lucru te așteaptă o materie brută s-o faci marfă și s-o pregătești pentru vînzare, te așteaptă ideile pe care trebuie să le împlinești și care stau de mult acolo și tu ești oricum într-o mare întîrziere față de propriile proiecte, cînd vrei să ai un răgaz de un ceas pentru a putea duce la capăt un gînd cu care te-ai întîlnit în mod fericit și-ți place și vrei să-l rotunjești, să-l îmbraci, să-l înveți să umble, atunci apare cineva și te întoarce cu întrebările lui la lucrurile pe care le-ai spus deja, unele de foarte multe ori, care sînt și scrise și le poate găsi oricine, ușor, dacă vrea să vină la tine pentru o discuție serioasă. Dar uite-așa, mereu, mereu, în loc să-ți faci treaba ta cu gîndurile cele noi, cineva te răstoarnă fără nici o milă între celelalte, vechi, te întoarce înapoi ca și cum s-ar fi înțeles mai mulți la un loc, să nu te lase să faci ceva nou, acum cînd mai poți face...

Bineînțeles că am amînat interviul pentru care venisem, pentru altă dată.

Era în noiembrie 1969.

În acest noiembrie 1999 Eugen Ionescu ar fi împlinit primii 90 de ani ai gloriei sale.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Meridian biblioteconomic

Conferința INTAMEL – Zürich, septembrie 1999

În zilele de 19-25 septembrie 1999 s-a desfășurat la Zürich Conferința **INTAMEL** (Asociația Internațională a Bibliotecilor Metropolitane). Au fost prezenți 50 de participanți din 19 țări, printre care menționăm: **Aline Girard-Billon** – Biroul Biblioteci și Carte, Paris, Franța; **Christian Relly** – Biblioteca Pestalozzi, Zürich, Elveția; **Eliane Latzel**, Elveția; **Lynn Allen**, Australia; **Neda Isakovič** și **Marija Kobal** – Biblioteca Publică Ljubljana, Slovenia; **Andrew Miller**, Glasgow, Scoția; **Gary Strong** – Biblioteca Publică Queens Borough, New York, SUA; **Hans Ulrich Glarner**, Germania; **S.N. Prossekova** – Biblioteca Centrală Publică "N.A. Nekrasov", Moscova, Rusia; **Tatiana Akuchevitch** – Biblioteca Centrală Publică, Minsk, Belarusia; **Jan Boman** – Biblioteca Publică, Stockholm, Suedia; **Claudia Lux** – Biblioteca Centrală și de Land Berlin, Germania.

Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" a fost reprezentată de dl. director **Florin Rotaru**.

Au fost prezentate comunicări privind: "Elveția astăzi", "Zürich – orașul afacerilor și culturii", "Bibliotecile elveține", "Biblioteca pentru tinerii din Elveția", "Serviciul biblioteconomic pentru o populație multilingvă", "Serviciul oferit de bibliotecă în zonele muntoase".

Au avut loc vizite la biblioteci publice și alte instituții culturale elveține, precum și o întâlnire de lucru **INTAMEL**.

Biblioteca Publică: Ghid de dezvoltare în viitor

Philip GILL

Revizia directivelor IFLA pentru bibliotecile publice. Proiect preliminar

Dragi colegi,

După cum știți Secția IFLA a bibliotecilor publice revizuiește directivele IFLA pentru bibliotecile publice, publicate ultima dată în 1986. În august 1998 a avut loc un seminar în localitatea Noordwijk din Olanda unde am discutat amănunțit conținutul, forma și stilul noului document. De atunci membrii Grupului de lucru, înființat pentru realizarea noului document, au întocmit un proiect preliminar, proiect pe care vi-l trimitem acum dumneavoastră pentru comentarii. Ne dăm seama că acesta este un proiect de lucru care are unele repetări și omisiuni. Mai este nevoie să se adauge o bibliografie, lucrări de referință și un capitol final; acestea vor fi adăugate într-o ultimă etapă. Proiectul acesta nu va fi, bineînțeles, varianta finală. Înainte de a merge mai departe am dori să primim comentariile dumneavoastră despre acest proiect. Astfel am dori:

a) să faceți comentarii asupra proiectului în general și asupra fiecărui capitol;
b) să specificați acele lucruri care nu sunt cuprinse în text dar pe care le-ați dori incluse;
c) să dați exemple din practică, exemple care să ilustreze textul și să însuflețească documentul;
d) să ne dați informații despre orice standarde existente, dacă credeți că este util a fi citate.

Puteți trimite sugestiile dumneavoastră la unul din membrii Grupului de lucru. Adresele lor se găsesc în acest document. Ilona Glashoff și eu suntem coordonatorii proiectului, așa că vă rugăm să ne trimiteți câte un exemplar din scrisorile dumneavoastră. Dorim să trecem cât de repede posibil la următoarea etapă de redactare și de aceea am dori să primim răspunsurile dumneavoastră până în data de 30 septembrie 1999.

Al dumneavoastră, cu sinceritate
Philip Gill
Președinte, Secția bibliotecilor publice

N.B. Acesta este un proiect preliminar numai pentru consultare. El nu reprezintă politica IFLA și nu trebuie citat sau folosit în alt scop decât acela pentru care a fost realizat. Versiunea finală va mai cuprinde o bibliografie, citate și referințe.

IFLA / Secția pentru bibliotecile publice. Iulie 1999

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Capitolul I

1.Domeniul informației și al comunicării trece printr-o perioadă de schimbări rapide, fără precedent. Biblioteca publică, instituția care există în aproape orice parte a lumii, este afectată profund de acest proces de schimbare. Ca poartă spre cunoștințele universale pentru toți cetățenii de pe mapamond, biblioteca publică are marea ocazie de a-și lărgi sfera de activitate și calitatea serviciilor, devenind o punte de legătură dintre cetățeni și fascinanta lume a informației.

1.2. Secția IFLA pentru bibliotecile publice consideră că unul din rolurile ei cele mai importante este declararea principiilor care stau la baza serviciilor oferite de biblioteca publică și îndrumarea în ceea ce privește diferitele standarde și practica bibliotecară.

În 1973 IFLA a publicat *Standardele pentru bibliotecile publice* care au fost revizuite în 1977. Lucrarea aceasta a fost înlocuită de o alta, *Directive pentru bibliotecile publice*, publicată în 1986. Secția IFLA pentru bibliotecile publice a fost răspunzătoare și de refacerea proiectului Manifestului UNESCO pentru bibliotecile publice. Versiunea cea mai recentă a fost publicată în anul 1986 și este disponibilă în peste 20 de limbi. Manifestul este o declarație a principiilor funcționării bibliotecii și el s-a dovedit a fi un document important în promovarea dezvoltării bibliotecii publice. Conducerea Secției a hotărât că directivele din 1986 nu mai corespund actualului stadiu informațional și că este nevoie de o revizie radicală.

1.3. Comitetul nu subestimează caracterul complex al elaborării îndrumărilor pentru bibliotecile publice care vor fi oportune în toată lumea. El a stabilit un grup de lucru care să realizeze un proiect. Grupul de lucru a hotărât că este esențial să cunoască punctele de vedere ale bibliotecarilor din multe alte țări și culturi despre care cred că trebuie incluse în documentul revizuit. Cu sprijinul UNESCO s-a ținut un seminar în luna august 1998 în localitatea Noordwijk din Olanda, cu tema "Biblioteca publică, o poartă spre societatea informațională: revizia directivelor IFLA pentru bibliotecile publice". La seminar au participat 22 bibliotecari din 21 de țări reprezentând toate continentele. Lucrările seminarului se pot procura de la IFLA (IFLA Professional Report no. 58 ISBN 90-70916-69-X).

La sfârșitul seminarului s-a adoptat un număr de recomandări pentru grupul de lucru în ceea ce privește conținutul, forma și stilul documentului final. Un raport asupra acestui seminar și asupra concluziilor adoptate a fost prezentat cu ocazia Conferinței IFLA din Amsterdam, august 1998.

1.4. După seminarul de la Noordwijk grupul de lucru a pregătit un proiect preliminar pentru a fi consultat. Acest proiect va fi trimis specialiștilor participanți la Noordwijk pentru eventuale comentarii și va fi prezentat la Conferința IFLA de la Bangkok din august 1999. Dorim să obținem nu numai comentarii constructive ci și exemple din activitatea practică a bibliotecilor publice din diferite părți ale lumii care să ilustreze textul. Pe măsura elaborării proiectului vom armoniza documentul la standardele și directivele existente și am dori să aflăm unele exemple. Se intenționează ca documentul să fie disponibil pe Web cât și în formă tipărită.

1.5. Membrii Grupului de lucru sunt: Philip Gill (Marea Britanie), Președinte; Barbara Clubb (Canada); Ilona Glashoff (Germania); Kerstin Hassner (Suedia); Nerses Hayrapetian (Armenia); Robert Pestell (Australia). Orice membru al grupului de lucru va fi bucuros să primească comentarii. Dacă folosiți e-mail, comentariile pot fi trimise la: Philip Gill: philip-gill@compuserve. com > sau Ilona Glashoff < pop@hoeb. uni.hamburg. de >

Adresele membrilor Grupului de lucru:

- Gill, Philip (Președinte): 13 Stoneleigh Close, Coventry CV8 3DE, United Kingdom; Phone/Fax: + 441203 414030; e-mail: philip-gill@compuserve.com
- Clubb, Barbara: Ottawa Public Libraries, 120 Metcalfe Street, Ottawa, Ontario K 1P 5M2, Canada; Phone: +1613 598-4001; Fax: +1613567-8815; e-mail: clubb@ottawa.on.ca.
- Glashoff, Ilona: Hamburger Öffentliche Bücherhallen, Bücherhalle Poppenbüttel, Harksherder Str. 10. 22399 Hamburg, Germany; Phone: + 49406023429; Fax: + 49406064748; e-mail: pop.@hoeb. uni.hamburg.de.
- Hassner Kerstin: Departament of Administration Services, Culture and Libraries, Ljusdal Kommun, SE 827 80 Ljusdal, Sweden; Phone: + 468-651 180 10; Fax: + 468-651 14913; e-mail: kerstin.hassner@ljusda.se.
- Pestell, Robert: State Library of Queensland, Public Library Division, 299 Montague Road. West End P.O. Box 3815, Brisbane, Queensland 4101, Australia; Phone: + 61732143214; Fax: + 61732143200; e-mail: r.pestell@slq.qld.gov.au.

Capitolul II: Rolul și scopul bibliotecii publice

2. Acest capitol cuprinde o declarație generală în ceea ce privește rolul și scopul bibliotecii publice.

2.1. "Biblioteca publică, poarta de acces la cunoaștere, asigură condiții de bază pentru învățare continuă, pentru luarea, în mod independent, a deciziilor și pentru dezvoltarea culturală a persoanelor și grupurilor sociale". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

2.2. Bibliotecile publice sunt un fenomen internațional. Ele se întâlnesc în societăți diferite, în culturi diferite și la diferite stadii de dezvoltare. Deși există contexte diferite în care ele funcționează, contexte care determină diferențe în serviciile pe care le oferă și în modalitatea furnizării acestora, în mod normal ele au și caracteristici comune care pot fi definite în felul următor: O bibliotecă publică este o organizație înființată și susținută de către comunitate, la nivel local, regional sau național sau prin alte forme de organizare, cum ar fi organizațiile nonguvernamentale.

Biblioteca asigură accesul la cunoaștere, la informație și la operele de ficțiune printr-o serie de resurse și servicii pentru toți membrii comunității indiferent de rasă, naționalitate, vârstă, sex, religie, limbă, stare socială și educație.

2.3. Principalul scop al bibliotecii publice este a asigura surse de informare și servicii într-o varietate de mijloace audio-video pentru a împlini dorințele utilizatorilor în ceea ce privește educația, informarea, dezvoltarea personală, recreația și petrecerea timpului liber.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

2.3.1. **Educația.** "Sprijină educația individuală și cea auto-dirijată precum și educația formală la toate nivelele". (Manifestul UNESCO: declarația scopului)

Nevoia de o instituție disponibilă pentru toți, care să ofere acces la cunoaștere atât din materialele tipărite cât și din alte formate, în sprijinul educației formale și informale, a constituit motivul înființării și menținerii celor mai multe biblioteci publice și rămâne scopul principal al bibliotecii publice. De-a lungul vieții lor oamenii au nevoie de educație fie la instituțiile formale, cum ar fi școala, colegiile și universitățile, fie într-un context mai puțin formal în legătură cu activitatea lor profesională și viața de zi cu zi.

Biblioteca publică trebuie să ofere material atât tipărit cât și multimedia pentru a sprijini aceste procese vitale de învățare. Ea trebuie de asemenea să-i ajute pe utilizatori să folosească în mod eficient aceste surse de învățare și să le asigure spațiul necesar pentru studiu. Biblioteca publică trebuie de asemenea să sprijine în mod activ campaniile de alfabetizare, ca poartă spre cunoaștere.

Exemple:

- În Mexic serviciile bibliotecii publice au fost dezvoltate, în mod deliberat, pentru sprijinirea educației formale, mai ales educația din învățământul secundar.
- În Singapore misiunea declarată a bibliotecii publice este "a dezvolta continuu această capacitate a națiunii de a învăța printr-o rețea națională de biblioteci și centre de resurse informaționale care să ofere servicii și posibilități de învățare pentru a sprijini progresul țării".

"Provocarea de a asigura sprijin educațional oferă bibliotecilor publice posibilitatea de a colabora prin interacțiune și prin rețea cu profesori, editori și cu factorii de decizie". (Kay Raseroka)

2.3.2. **Informarea.** "Biblioteca publică este un centru de informare. Ea face ca tot felul de cunoștințe și informații să fie accesibile utilizatorilor". (Manifestul UNESCO)

Nevoia de informație este universală și există acum mai multă informație accesibilă decât în toate timpurile din istoria lumii. Fiind un serviciu public disponibil tuturor, biblioteca publică are un rol-cheie în colectarea, organizarea și exploatarea informației. Rapida creștere a informațiilor disponibile și varietatea mijloacelor pe care pot fi accesate a condus la creșterea și mai mare a rolului informativ al bibliotecii. Acelora care nu au acces direct la tehnologiile informației biblioteca publică trebuie să le asigure acest acces precum și oferirea surselor de informație în formă tipărită. Informația are o mare importanță în dezvoltarea societății și a individului și biblioteca publică este un factor vital în nivelarea diferenței dintre bogați și săraci în informație.

- Exemplu: Biblioteca de Stat Sabah din Malaezia își înzestrează filialele cu echipament electronic. Există surse de informație și divertisment care pot fi accesate pe Internet și o mare varietate de CD-ROM-uri. Biblioteca organizează de asemenea seminarii publice pentru utilizarea rețelei Internet.

"Proiectul pilot *Rural Multipurpose Community Telecentres* (Centre rurale de telecomunicație) va fi implementat inițial în cinci țări africane (Benin, Mali, Mozambic, Tanzania și Uganda) ca un mijloc de asigurare a accesului convenabil la informațiile moderne și la instrumentele de comunicare pentru dezvoltare". (Abdulaziz Abid)

2.3.3. **Dezvoltarea personală.** "Asigură posibilități de dezvoltare personală creativă" (Manifestul UNESCO: declarația misiunii bibliotecii)

Posibilitatea dezvoltării creativității personale este importantă pentru dezvoltarea omului. Pentru a atinge acest țel oamenii au nevoie de acces la cunoștințe și la operele de ficțiune. Biblioteca publică poate oferi acces la depozitul bogat și variat de cunoștințe și de creativitate, pe care utilizatorul nu-l poate procura pe cont propriu. Asigurarea accesului la cele mai importante colecții din știința și literatura universală a fost sarcina de bază a bibliotecii publice și este și astăzi o funcție vitală. Accesul la operele științifice și de ficțiune reprezintă o contribuție importantă la educația personală și divertisment.

2.3.4. "Formarea și consolidarea deprinderilor de lectură la copii începând de la o vârstă mică". (Manifestul UNESCO)

Biblioteca publică trebuie să încerce să vină în întâmpinarea dorințelor tuturor grupurilor comunitare fără deosebire de vârstă. Totuși, ea are o responsabilitate specială în a împlini dorințele de lectură și cunoaștere ale copiilor și tinerilor. Dacă copiii pot fi atrași de mici de fascinanta lume a cunoștințelor și operelor de ficțiune s-ar putea ca ei să beneficieze de aceste elemente vitale ale dezvoltării personale de-a lungul vieții lor, îmbogățindu-le.

2.4. În realizarea rolului ei în aceste domenii-cheie biblioteca publică funcționează ca un factor de dezvoltare socială și personală și poate fi un element pozitiv de schimbare în cadrul comunității.

2.5. Un principiu fundamental în funcționarea bibliotecii este acela că toți cetățenii trebuie să se bucure de serviciile bibliotecii, nu numai anumite grupuri. Grupurile minoritare, de exemplu minoritățile lingvistice, persoanele cu handicap fizic sau persoanele care locuiesc în zone izolate și care nu pot ajunge la bibliotecă trebuie să aibă asigurate serviciile bibliotecii. Dezvoltarea serviciilor, proiectarea bibliotecilor, orele de deschidere trebuie planificate în funcție de acest principiu.

2.6. Bibliotecile publice oferă servicii în beneficiul comunității locale. Drept urmare bibliotecarii trebuie să cunoască schimbările din respectiva societate, cum ar fi creșterea (sau scăderea) demografică, variațiile în structura vârstelor, nivelele de educație și situația locurilor de muncă.

2.7. O contribuție importantă pe care o poate aduce biblioteca publică comunității locale este păstrarea și exploatarea culturii locale. Lucrul acesta se poate realiza într-o varietate de feluri ca, de exemplu, păstrarea colecțiilor de istorie locală, expoziții, lecturi, publicarea unor subiecte de interes local și dezvoltarea unor programe interactive pe teme locale. Acolo unde tradiția orală este o importantă metodă de comunicare, biblioteca publică trebuie să încurajeze dezvoltarea ei.

"Un exemplu în acest sens sunt serviciile oferite de bibliotecile rurale și *Programul de dezvoltare a resurselor* (Resources Development Programme) din Zimbabwe, unde piesele de teatru, cântecul și dansul ca o parte a transferului de

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

informație se adaugă serviciilor de încurajare a lecturii, de împrumut și de sprijinire a acțiunii de alfabetizare". (Kay Raseroka).

2.8. Este important pentru succesul pe termen lung al bibliotecii ca ea să se bazeze pe cultura țării sau a zonei în care funcționează. Când forma și structura bibliotecii publice sunt preluate de la o altă țară sau altă zonă cu tradiție culturală foarte diferită e posibil să nu se obțină succesul așteptat.

2.9. În împlinirea rolului și directivelor bibliotecii accentul ar trebui pus pe serviciile oferite de bibliotecă și nu pe clădirea în sine. Pot exista situații când este mai eficient a oferi servicii în afara zidurilor bibliotecii. O varietate de forme de transport sunt folosite pentru a oferi serviciile bibliotecii în zonele mai puțin populate. Serviciul la domiciliu pentru persoanele care nu pot veni la bibliotecă este important pentru garantarea accesului tuturor oamenilor la informație și la serviciile bibliotecii.

Serviciile biblioteconomice pot fi oferite așadar pretutindeni în cadrul comunității acolo unde sunt adunați oamenii.

Exemple:

- Bibliobuze, cărți transportate cu barca în Norvegia și Indonezia, biciclete și ricșe, măgari în Peru care transportă computere lap-top precum și cărți.
- Serviciile biblioteconomice oferite în stațiile de metrou în Santiago de Chile.

Dezvoltarea serviciilor folosind tehnologiile informației și ale comunicațiilor asigură de asemeni minunate posibilități de a beneficia direct acasă și la locul de muncă de serviciile biblioteconomice și de informație. Exemplele pot fi diferite în diferite societăți dar principiul planificării dezvoltării bibliotecii, mai degrabă din perspectiva serviciilor oferite și nu a clădirii, este important în politica dezvoltării bibliotecilor publice.

2.10. În multe țări localurile bibliotecii vor continua să joace un rol important când este vorba de construirea de noi biblioteci. În astfel de cazuri respectivele localuri trebuie proiectate în funcție de specificul serviciilor și să fie suficient de flexibile pentru a adăposti noi servicii. Dacă este posibil, biblioteca trebuie să fie disponibilă și pentru întâlniri și expoziții de interes comunitar iar localurile mai mari ar trebui să fie disponibile pentru spectacole teatrale și muzicale. O bibliotecă publică bună își va aduce contribuția la prosperitatea unei zone urbane și va fi un important centru social și loc de întâlnire într-o zonă rurală, unde oamenii locuiesc la mari distanțe unii de alții. Bibliotecarii trebuie așadar să se asigure că localurile bibliotecii sunt utilizate și administrate în mod eficient în folosul întregii comunități.

2.11. Pentru a-și îndeplini în mod satisfăcător rolul său, biblioteca publică trebuie să dispună de resurse corespunzătoare, să aibă materiale biblioteconomice în toate formatele, să aibă personal calificat corespunzător și să aibă suficiente fonduri pentru a susține toate genurile de servicii de care este nevoie pentru ca biblioteca să-și împlinească rolul ei vital în cadrul comunității.

2.12. Bibliotecile publice trebuie să fie responsabile față de societatea în care funcționează. Ele trebuie să fie capabile să se adapteze și să se dezvolte pentru a face față cererilor mereu în schimbare și să fie pregătite să introducă noi mijloace audio-video și noi metode de serviciu.

Cel mai bun exemplu în acest sens îl constituie dezvoltarea rapidă a Internet-ului pe care bibliotecile trebuie să-l exploreze dacă doresc să-și îndeplinească rolul lor de furnizor de informații către comunitate și indivizi.

Capitolul III: Cadrul juridic și financiar

3.1. "Biblioteca publică se află în responsabilitatea organelor locale și naționale. Ea trebuie sprijinită de o legislație anumită și finanțată de organele naționale și locale. Ea trebuie să fie o componentă esențială în orice strategie pe termen lung pentru cultură, informare, alfabetizare și educație". (Manifestul UNESCO pentru biblioteca publică, 1994).

Acest citat din Manifestul UNESCO este o declarație de principiu despre organele care răspund de funcționarea bibliotecilor publice și despre cadrul juridic și financiar. Situația bibliotecilor din lume este mai complexă decât declarația din Manifest. În unele țări, provinciile, regiunile sau statul sunt forurile tutelare, în totalitate sau parțial, pentru bibliotecile publice iar în alte țări, organizațiile nonguvernamentale sau fundațiile particulare administrează biblioteci publice. Pentru asigurarea unei dezvoltări durabile și a unui loc în rețeaua informațională, biblioteca publică trebuie să aibă legături strânse cu organele administrației locale sau naționale (în funcție de bibliotecă) și lucrul acesta ar trebui să devină un eventual obiectiv acolo unde nu există deja o astfel de legătură.

3.2. Bibliotecile publice sunt instituțiile care oferă acces la o mulțime de cunoștințe și informații în folosul indivizilor și al întregii societăți. Pentru menținerea calității serviciilor, bibliotecile publice trebuie sprijinite juridic și financiar.

3.3. Bibliotecile publice ar trebui să fie o parte din organele administrative locale sau naționale din țările lor. În unele țări bibliotecile publice sunt finanțate la nivel regional sau național pe când în altele, în care structurile executive locale sunt slabe, guvernul își păstrează responsabilitatea susținerii bibliotecilor publice prin intermediul bibliotecii naționale.

3.4. Bibliotecile publice trebuie să se bazeze pe legislație. Legislația privind bibliotecile publice ia forme variate. În unele țări sau regiuni, legislația este specifică bibliotecilor publice, în alte țări ea este o parte din legislația mai cuprinzătoare care include diferite tipuri de biblioteci. Legislația bibliotecilor publice variază de asemenea în conținut. Poate fi simplă, permițând înființarea bibliotecilor publice dar lăsând organelor locale (sau naționale) responsabilitatea pentru funcționarea serviciilor sau poate fi mai complexă conținând detalii specifice despre anumite servicii care trebuie oferite și la ce standarde.

- Exemplu: Mexicul și Venezuela au legislație biblioteconomică specifică, în timp ce în Columbia și Brazilia legislația privind serviciile de informare include doar referiri la bibliotecile publice.

3.5. Deoarece structurile guvernamentale sunt foarte diferite de la țară la țară, forma și prevederile legislației privind bibliotecile publice pot varia de asemenea în mod semnificativ. Totuși, legislația bibliotecilor publice trebuie să specifice organul administrativ care finanțează biblioteca.

- Exemplu: Legea privind bibliotecile publice finlandeze (The Finnish Library Act) din 1998 precizează faptul că bi-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

blioteca publică trebuie finanțată de municipalitate, că bibliotecile publice trebuie să coopereze cu alte tipuri de biblioteci și că municipalitatea trebuie să aprecieze biblioteca și serviciile de informare pe care le oferă.

3.6. În unele țări unde administrația locală este relativ slabă, bibliotecile publice sunt finanțate de organizații nonguvernamentale. Astfel de structuri reprezintă o fază de tranziție și scopul este a aduce bibliotecile în structura și legislația organelor oficiale.

• Exemplu: Argentina are 1600 de biblioteci publice finanțate de organizații nonguvernamentale sau comunități reglementate de legislația națională.

3.7. Nici o bibliotecă publică, chiar una mare și bine finanțată, nu poate face față singură cerințelor utilizatorilor săi. Este important, așadar, ca bibliotecile publice să fie participanți activi în rețelele naționale și internaționale de informații și, astfel, să-și sporească capacitatea de a satisface dorințele de informare ale utilizatorilor.

3.8. O finanțare adecvată este esențială pentru o bibliotecă publică. Finanțarea este necesară nu numai atunci când se înființează o bibliotecă publică. Fără o finanțare corespunzătoare pe termen lung este imposibil să se dezvolte politici de funcționare a serviciilor și să se folosească cât mai eficient resursele disponibile. Lucrul acesta se poate vedea într-un număr de exemple, un nou local de bibliotecă fără fonduri corespunzătoare ca să funcționeze mai departe, colecții de cărți noi fără bani pentru așezarea lor și sisteme de calcul fără fonduri pentru menținerea și actualizarea lor. O bibliotecă publică și serviciile ei reprezintă o investiție pe termen lung în folosul comunității și ar trebui sprijinită financiar în mod corespunzător. Este recunoscut faptul că nici în cele mai bogate societăți nu va fi posibil să se acorde fonduri corespunzătoare pentru orice serviciu dorit. De aceea este foarte important să existe o planificare a dezvoltării serviciilor și a priorităților.

3.9. Există un număr de surse de finanțare folosite pentru bibliotecile publice dar proporțiile finanțării vor depinde de factorii locali din fiecare țară.

Sursele primare de finanțare sunt: taxele la nivel local, regional sau central; subvenții de la nivel central, regional sau local.

Sursele secundare de venituri pot include: donații de la organe finanțatoare sau persoane particulare; venituri din activități comerciale, de exemplu publicitate; venituri din taxe provenite de la utilizatori, ca de exemplu amenzi, rezervări de carte; sponsorizare de la organizațiile externe.

3.10. "Biblioteca publică va fi în principiu gratuită". (Manifestul UNESCO)

Serviciile și calitatea de utilizator al bibliotecii nu trebuie folosite ca surse de venit pentru bibliotecile publice pentru că banii pot deveni un criteriu în a hotărî cine poate să utilizeze biblioteca publică și în felul acesta se încalcă principiul fundamental, anume acela că toți oamenii au acces la serviciile bibliotecii.

3.11. Deși bibliotecarii trebuie să fie imaginativi în căutarea surselor de finanțare pentru biblioteca publică, ei nu trebuie să accepte bani din orice sursă dacă se compromite prin aceasta statutul de bază al bibliotecii publice ca o instituție accesibilă tuturor, de exemplu societățile comerciale care oferă bani în anumite condiții.

3.12. Bibliotecile publice trebuie să fie conduse de un comitet în care să intre și reprezentanți ai comunității locale. Comitetele trebuie să aibă reguli de procedură și lucrările lor trebuie să fie deschise publicului. Ele trebuie să se întrunească regulat și să publice dări de seamă, procese verbale, rapoarte anuale și declarații financiare. În mod normal conducerea bibliotecii va răspunde mai degrabă de problemele legate de politica dezvoltării bibliotecii decât de problemele curente. În toate cazurile bibliotecarul șef trebuie să aibă acces direct la comitetul de conducere al bibliotecii.

Documentele privind politica bibliotecii trebuie să fie accesibile publicului și, unde este posibil, trebuie implicați cetățenii în dezvoltarea bibliotecii publice.

3.13. Bibliotecile publice trebuie să se justifice în fața consiliilor de conducere și în fața cetățenilor pentru acțiunile lor prin rapoarte, întruniri publice și consultări. Ele trebuie să mențină, de asemenea, un înalt nivel profesional în realizarea îndatoririlor lor. Deși deciziile finale asupra politicii biblioteconomice vor fi luate de consiliul de conducere trebuie căutate căi de implicare a cetățenilor care sunt utilizatorii reali și potențiali ai bibliotecii.

3.14. Bibliotecile publice trebuie să fie bine conduse și administrate. Managementul va fi discutat într-un alt capitol. Administrarea bibliotecii publice trebuie să fie direcționată spre îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor și să nu fie un scop în sine. Pentru a obține rezultate bune, personalul administrativ și managerial al unei biblioteci publice mari trebuie să se implice multi-disciplinar, să fie buni specialiști, de exemplu contabili și manageri de sistem.

3.15. Bibliotecile publice funcționează într-o societate din ce în ce mai complexă. De aceea este important ca bibliotecile să-și semnalizeze prezența și gama de servicii pe care le oferă. Publicitatea se poate face prin tehnici simple, cum ar fi afișele, anunțurile, broșuri cu indicarea programului bibliotecii și a serviciilor pe care le oferă cât și prin metode mai sofisticate, cum ar fi programele de marketing și utilizarea site-urilor Web pentru promovarea serviciilor și activităților bibliotecii.

3.16. Bibliotecile publice se vor supune unor reglementări legislative care să vizeze managementul financiar, probleme de sănătate și siguranță etc. Managerii bibliotecilor trebuie să cunoască toată legislația privitoare la funcționarea bibliotecii publice.

3.17. Legislația Copyright are o importanță deosebită pentru bibliotecile publice. Ea este permanent supusă la tot felul de modificări și revizuiri și bibliotecarii trebuie să țină pasul cu legislația în legătură cu toate mijloacele de comunicare. Bibliotecarii trebuie să promoveze și să sprijine legislația Copyright care apără drepturile utilizatorilor.

3.18. "Colecțiile și serviciile nu trebuie să se supună nici unei forme de cenzură ideologică, politică sau religioasă, nici presiunilor comerciale". (Manifestul UNESCO)

Accesul egal la informație pentru toți și libertatea informației sunt principiile fundamentale ale bibliotecii publice. Bibliotecarii și organele de conducere trebuie să susțină aceste drepturi de bază ale omului și să reziste presiunii indivizilor și unor anumite grupuri de a limita materialul disponibil în libertatea publică. În unele țări adoptarea unui decret al libertății de informare va ajuta la respectarea acestor drepturi. Biblioteca publică trebuie să urmărească prezentarea tuturor opiniilor și a

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

cunoștințelor și dacă aceste drepturi nu pot fi respectate, biblioteca nu va putea să-și îndeplinească funcția ei de informare a tuturor oamenilor din comunitatea respectivă.

Capitolul IV: Acces și rețele

"Pentru asigurarea unei considerabile coordonări și cooperări a bibliotecilor, legislația și planurile strategice trebuie să definească și să promoveze o rețea națională a bibliotecilor. Rețeaua bibliotecilor publice trebuie să cuprindă bibliotecile naționale, regionale, bibliotecile științifice și speciale, precum și bibliotecile din școli, colegii și universități".

"Serviciile trebuie să fie, din punct de vedere fizic, accesibile tuturor membrilor comunității. Lucrul acesta presupune localuri de bibliotecă bine situate, condiții de lectură și studiu bune precum și tehnologii relevante și un program de lucru al bibliotecii convenabil utilizatorilor. Mai presupune și servicii *out-reach* (în afara bibliotecii) pentru cei care nu pot vizita biblioteca.

Serviciile bibliotecii trebuie să fie adaptate diferitelor cerințe ale comunităților din zonele rurale și urbane". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

4. Serviciile bibliotecii publice trebuie să fie total accesibile tuturor utilizatorilor ei potențiali. Orice limitare a accesului fie în mod deliberat sau accidental va reduce capacitatea bibliotecii publice de a-și îndeplini principala menire, anume aceea de a împlini cerințele de informare ale comunității pe care o servește. Conceptul accesului include mai multe elemente:

- accesul la fondurile bibliotecii și ale altor biblioteci precum și la serviciile de informare prin crearea și întreținerea rețelelor efective;
- oferirea diferitelor materiale pentru a împlini cerințele tuturor grupurilor și indivizilor din cadrul comunității;
- exploatarea tehnologiei informației pentru a permite utilizatorilor să acceseze fondurile bibliotecii din locuința lor sau de la locul de muncă;
- accesul ușor al publicului în bibliotecă printr-un program de lucru (ore de deschidere) convenabil pentru utilizatori;
- intrarea utilizatorilor în localul bibliotecii (din proiect biblioteca trebuie să aibă acele caracteristici care să nu limiteze posibilitatea vreunui grup sau vreunei persoane de a folosi biblioteca);
- servicii oferite direct acelor utilizatori care nu pot veni, sub nici un motiv, la bibliotecă;
- prin marketing și publicitate biblioteca să informeze publicul despre serviciile pe care le oferă.

4.1. **Fondul bibliotecii:** Fiecare colecție a unei biblioteci este unică într-o anumită măsură. Nici o colecție nu poate conține toate materialele pe care utilizatorii le cer. De aceea bibliotecile își pot mări gama serviciilor oferind utilizatorilor acces la colecțiile altor biblioteci.

4.1.1. **Disponibilitate:** Biblioteca trebuie să pună la dispoziția altor biblioteci părți din colecția ei sau toată colecția pentru schimb interbibliotecar prin participare într-o rețea de schimb, un catalog comun sau o rețea locală de furnizori de informații, cum ar fi școlile, colegiile și universitățile.

4.1.2. **Fișele bibliografice:** Biblioteca trebuie să înregistreze și să clasifice fondurile conform normelor bibliografice recunoscute (internaționale sau naționale).

4.1.3. **Împrumutul interbibliotecar:** Pentru a împlini cerințele de informare ale utilizatorilor săi biblioteca poate împrumuta materiale de la alte biblioteci din cadrul aceleiași organizații sau din afara ei.

4.1.4. **Politicile de împrumut interbibliotecar:** Biblioteca trebuie să stabilească anumite politici de împrumut interbibliotecar: anume care materiale pot fi împrumutate altor biblioteci publice; termenul de împrumut; metodele de expediere; acoperirea cheltuielilor acestui serviciu; măsuri care trebuie luate dacă materialele se pierd sau se deteriorează.

4.2. **Cooperare cu alte organizații sau persoane particulare:** Când bibliotecile cultivă legături cu alte instituții sau organizații în scopul schimbării de informații și idei atunci se evită duplicarea serviciilor; prin combinarea fondurilor se obține un efect maxim și în general se obține o îmbunătățire a serviciilor pentru comunitate. În plus, membrii comunității pot fi în unele cazuri de mare ajutor bibliotecii în realizarea unor sarcini sau proiecte speciale.

4.2.1. **Legături formale:** Biblioteca ar trebui să stabilească legături cu alte organizații din cadrul comunității, ca de exemplu școli, programe locale de alfabetizare, camere locale de comerț, pentru a coordona resursele și eforturile fiecărui partener și astfel a contribui la îmbunătățirea serviciilor către comunitate.

4.3. **Rețele electronice:** Bibliotecile publice sunt instrumente ale democrației și ale principiului șanselor egale. Bibliotecile combat alienarea și excluderea socială de la progresul tehnologic, prin asigurarea accesului universal la informație. Biblioteca publică este un mare egalizator și trebuie să continue în acest rol, devenind poarta spre informație în perioada calculatoarelor digitale. Toți cetățenii trebuie să aibă acces la informația de care au nevoie la nivel local și ca părți într-o societate globală.

4.3.1. **Accesul utilizatorilor:** Biblioteca trebuie să asigure acces public liber la Internet / World Wide Web pentru a permite tuturor cetățenilor să dispună de informația în formă electronică.

4.3.2. **Accesul bibliotecarilor:** Personalul bibliotecii trebuie să aibă acces la Internet / World Wide Web pentru a putea în felul acesta să ofere utilizatorilor servicii mai bune de îndrumare și referințe.

4.3.3. **Parteneriate electronice:** Biblioteca trebuie să participe la inițiative locale și/sau regionale, cum ar fi rețelele comunitare, programe pentru a dezvolta comunități avansate din punct de vedere tehnologic.

4.3.4. **Navigator de informații:** Biblioteca are rolul unui mediator, ea este o poartă electronică spre informația digitală.

4.4. **Acces:** Accesibilitatea este condiția ca serviciul oferit de biblioteca publică să aibă succes. Serviciile de înaltă calitate nu au nici o valoare pentru aceia care nu au acces la ele. Accesul la serviciile bibliotecii trebuie structurat în așa fel încât să fie convenabil pentru utilizatorii potențiali.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

4.4.1. **Serviciile oferite în afara localului bibliotecii:** Aceste servicii trebuie transmise pentru bunăstarea maximă a locuitorilor comunității și în strânsă legătură cu domeniile de activitate ale comunității, de exemplu magazine, centre comerciale, centre culturale. Punctele acestea de informare trebuie să fie vizibile și să se poată ajunge la ele mergând pe jos, folosind transportul public sau vehiculele personale.

4.4.2. **Orele de deschidere:** Pentru a asigura accesul cel mai bun posibil al utilizatorilor la servicii, biblioteca trebuie să fie deschisă în orele cele mai convenabile pentru locuitorii comunității respective.

4.4.3. **Accesul în clădirea bibliotecii:** Biblioteca trebuie să garanteze accesul ușor în bibliotecă pentru toți utilizatorii și în mod special pentru persoanele cu handicap fizic. Biblioteca trebuie înzestrată cu ascensoare care să fie în apropierea intrării și care să fie destul de încăpătoare și pentru scaunele cu rotile sau cărucioarele pentru copii. În bibliotecile mai mari se pot pune la dispoziția utilizatorilor coșuri sau carturi.

4.4.4. **Accesul la raft:** Materialele trebuie expuse în rafturi deschise și la o înălțime accesibilă utilizatorilor. Spațiul destinat secției pentru copii trebuie să fie proiectat în mod adecvat.

4.4.5. **Telecomunicații:** Gama serviciilor oferite de bibliotecă se mărește atunci când locuitorii comunității pot cere informații de la bibliotecă prin telefon sau Internet. Calitatea serviciului oferit crește atunci când biblioteca întreține legături cu alte biblioteci și centre de informare din afara comunității locale.

4.4.6. **Servicii oferite persoanelor nedeplasabile, persoanelor instituționalizate sau celor care locuiesc în zone izolate:** Biblioteca trebuie să ia măsuri speciale pentru a oferi material biblioteconomic și alte servicii și acestor categorii de utilizatori. Lucrul acesta se poate face prin: transport special, de exemplu bibliobuze, bărci cu cărți etc.; comunicare electronică, de exemplu cataloage Internet; biblioteci în instituții speciale, cum ar fi spitale, închisori.

4.4.7. **Firma:** Firma arată funcția pe care o îndeplinește clădirea și este, în același timp, și principala formă de publicitate a bibliotecii. De aceea firma trebuie proiectată cu grijă. Anumite zone din bibliotecă și anumite părți din colecție trebuie inscripționate în așa fel încât utilizatorii să le găsească ușor: sala catalogului, depozitele, serviciile de referință, secțiile pentru copii, toaletele, stațiile Internet, aparatele fax etc. Acolo unde este necesar inscripțiile trebuie scrise și în alfabetul Braille.

4.4.8. **Relații publice:** Este important pentru comunitate să cunoască programul de funcționare și serviciile oferite de biblioteca locală. Oamenii trebuie informați despre programul bibliotecii, serviciile pe care le oferă, regulamentele de funcționare prin intermediul unor foi volante, broșuri, semne de carte, Web site-uri de bibliotecă și articole sau anunțuri în massmedia locale. Bibliotecarii și conducerea bibliotecii trebuie să caute diverse ocazii de a vorbi cu oamenii din comunitatea respectivă despre modul cum îi poate ajuta biblioteca în munca și activitățile lor.

4.4.9. **Localul bibliotecii:** Biblioteca trebuie să dețină:

- spațiu adecvat pentru depozitarea și expunerea colecțiilor;
- spațiu suficient personalului bibliotecii pentru a-și desfășura activitatea profesională în mod eficient;
- spațiu adecvat, confortabil și atractiv pentru utilizatorii care folosesc serviciile bibliotecii.

Suprafața necesară localului bibliotecii se poate determina prin aprecierea nevoilor de informare ale comunității.

4.4.10. **Echipament electronic și audio-vizual:** Una din principalele sarcini ale bibliotecii publice este nivelarea diferenței dintre cei bogați în informație și cei săraci prin asigurarea accesului la echipamentul necesar, adică tehnologii ale informației, cititoare microfilm, înregistratoare de bandă, proiectoare reglabile, echipament pentru persoane cu handicap vizual.

Suplimentul A. În ceea ce privește localul bibliotecii:

a. Spațiul necesar construirii unei biblioteci trebuie stabilit în funcție de cerințele locale.
b. Biblioteca trebuie să dispună de spațiu pentru lectură și studiu în condiții de liniște.
c. Biblioteca trebuie să dispună de spațiu pentru programele și materialele biblioteconomice pentru copii.
d. Biblioteca trebuie să dispună de spațiu necesar pentru programele și materialele biblioteconomice pentru tineri.
e. Biblioteca trebuie să prevadă un minimum de metri pătrați de persoană pentru serviciile pe care le oferă.
f. Biblioteca trebuie să prevadă spațiu pentru întruniri și programe.
g. Biblioteca trebuie să prevadă spațiu de muncă corespunzător pentru personalul angajat.
h. Biblioteca trebuie să prevadă o siguranță adecvată.
i. Biblioteca trebuie să asigure alarme în caz de incendiu.
j. Biblioteca trebuie să dispună de un sistem de adresare publică.
k. Biblioteca trebuie să dispună de o instalație modernă care să permită folosirea tehnologiei.
l. Biblioteca trebuie să dispună de un mobilier corespunzător pentru aparatura electronică.
m. Biblioteca trebuie să asigure o temperatură corespunzătoare și controlul umidității pentru confortul utilizatorilor și al personalului angajat și pentru protecția materialelor biblioteconomice.
n. Lumina trebuie să fie de cel puțin 70 Wați pe suprafețele materialului de citit.
o. Ușa de intrare și spațiul dimprejurul bibliotecii trebuie luminate în timpul nopții.
p. Numărul de rafturi trebuie să fie suficient pentru depozitarea și expunerea adecvată a materialelor biblioteconomice.
q. Biblioteca trebuie să dispună de toalete pentru uz public.

Capitolul V: Utilizatori și servicii

"Libertatea, prosperitatea și dezvoltarea societății și a individului sunt valori umane fundamentale. Aceste valori se dobândesc numai prin capacitatea cetățenilor bine informați de a-și exercita drepturile lor democratice și a juca un rol activ în societate... Biblioteca publică, poarta locală spre cunoaștere, asigură condiția de bază pentru educația continuă, pentru dezvoltarea personalității (luarea deciziilor în mod independent) și pentru dezvoltarea culturală a indivizilor și grupurilor sociale".

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

"Serviciile bibliotecii publice se asigură pe baza egalității pentru toți, indiferent de vârstă, rasă, sex, religie, naționalitate, limbă sau stare socială". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

5.1. **Utilizatorii parțiali:** Bibliotecile publice sprijină educația, învățarea continuă și cerințele de informare ale indivizilor din viața cotidiană. Ele, de asemenea, înfrumusețează viața oamenilor prin accesul la cultură și la operele de ficțiune.

Biblioteca publică are scopul de a-și oferi serviciile tuturor cetățenilor. Un om nu este niciodată prea tânăr sau prea bătrân pentru a utiliza biblioteca. Orice copil, adult sau bătrân este un client potențial al colecției și serviciilor bibliotecii publice.

Potențialii clienți ai bibliotecii publice sunt: copiii; tinerii; adulții, inclusiv persoanele în vârstă; oamenii din grupurile minoritare, culturale, etnice; oamenii cu handicap vizual, auditiv; oamenii nedeplasabili; oamenii din spital, închisori; organizații educaționale, culturale și voluntare și grupuri din comunitate; oamenii de afaceri.

Deoarece fondurile bibliotecii sunt limitate chiar și în societatea cea mai bogată, nu este întotdeauna posibil ca toți clienții să fie serviți la același nivel. Biblioteca trebuie să stabilească priorități pe baza analizei cerințelor utilizatorilor și a accesului lor la serviciile alternative. Este important să se știe care sunt utilizatorii activi și care sunt utilizatorii potențiali și ce anume servicii solicită ei. Lucrul acesta se poate realiza prin colectarea și analizarea datelor despre solicitările utilizatorilor în scopul dezvoltării și promovării serviciilor celor mai solicitate.

5.1.2. **Îndrumarea utilizatorilor**

Politicile și activitatea bibliotecii trebuie să urmărească cerințele și avantajul utilizatorilor și nu avantajul instituției și al personalului angajat.

Servicii de calitate pot fi oferite numai dacă biblioteca este sensibilă la cerințele clienților ei și își formează serviciile în funcție de aceste cerințe. Utilizatorii mulțumiți sunt cei mai buni avocați ai serviciilor bibliotecii.

Utilizatorii trebuie să fie implicați în dezvoltarea serviciilor:

- întrebându-i, prin chestionare, ce servicii anume folosesc și ce alte servicii solicită;
- analizând și răspunzând la reclamațiile utilizatorilor;
- sugestiile, ideile primite de la utilizatori să fie folosite în politica și activitatea bibliotecii;
- reacția utilizatorilor față de măsurile de implementare a ideilor, sugestiilor lor în serviciile bibliotecii (feedback).

Biblioteca publică trebuie să aibă o politică de solicitudine față de utilizatori. În toate activitățile de planificare, proiectare a bibliotecilor și a sistemelor, pregătirea lucrărilor operaționale și proiectarea materialului informativ și publicitar trebuie să se urmărească în primul rând efectul pozitiv asupra utilizatorului.

Elementele politicii de solicitudine față de utilizatori:

- într-o societate democratică și pluralistă bibliotecile trebuie să fie neutre și obiective;
- personalul bibliotecii trebuie să fie politicos, amabil, respectuos și gata de ajutor oricând;
- jargonul trebuie evitat în toate formele comunicării, verbale sau scrise;
- personalul trebuie să răspundă amabil la telefon și să dea informațiile necesare;
- serviciile bibliotecii trebuie să fie bine pregătite și să prezinte încredere;
- orele de funcționare a bibliotecii trebuie să fie convenabile pentru utilizatori;
- cataloagele de acces public trebuie să fie disponibile pe Internet astfel încât utilizatorul să poată accesa serviciile bibliotecii de acasă și în afara orelor de deschidere;
- trebuie să existe un serviciu eficient de comunicare a colecțiilor (prelungirea termenelor, rezervări);
- serviciile trebuie oferite în afara localului bibliotecii atunci când utilizatorii cer lucrul acesta;
- utilizatorii trebuie să primească un răspuns în timpul cel mai scurt posibil. La scrisorile lor trebuie să se răspundă prompt;
- biblioteca trebuie să procure echipamentul electronic cel mai bun posibil, inclusiv echipament special pentru persoanele cu handicap vizual și auditiv.

5.1.3. **Instruirea utilizatorilor**

Biblioteca publică trebuie să-i ajute pe utilizatori să-și dezvolte acele îndemânări care să-i facă în stare să folosească cât mai eficient colecțiile și serviciile bibliotecii. Bibliotecarii trebuie să fie navigatori de informații pentru a-i ajuta pe utilizatorii de toate vârstele în exploatarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor. Biblioteca trebuie să desfășoare programe de instruire a utilizatorilor. Pe măsură ce noile tehnologii devin din ce în ce mai accesibile, crește rolul bibliotecii atât în direcția asigurării accesului la aceste tehnologii cât și în direcția instruirii utilizatorilor pentru ca ei să profite cât mai mult de aceste tehnologii. Tururi de cunoaștere a bibliotecii și a serviciilor, de prezentare a instrumentelor (de exemplu, a cataloagelor) și a echipamentului tehnic trebuie organizate regulat.

5.2. **Serviciile bibliotecii**

Biblioteca publică "trebuie să fie o componentă esențială în strategia pe termen lung pentru cultură, informare, alfabetizare și educație". (Manifestul UNESCO)

Biblioteca publică trebuie să-și ofere serviciile pe baza unei analize a cerințelor de informare și cunoaștere ale comunității locale. Trebuie stabilite priorități clare și trebuie dezvoltată o strategie pe termen mediu și lung în ceea ce privește serviciile ce trebuie oferite. Serviciile bibliotecii nu trebuie supuse presiunilor ideologice, politice, religioase sau comerciale. În unele țări, serviciile pe care trebuie să le ofere biblioteca sunt incluse în legislația biblioteconomică. Serviciile trebuie să reflecte schimbările din structura familiei, locuri de muncă, schimbări demografice, diversitate culturală și metodele comunicării. Ele trebuie să țină cont de culturile tradiționale, cum și de noile tehnologii, de exemplu, sprijinirea metodelor orale de comunicare, precum și exploatarea tehnologiei informației și comunicației.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

5.2.1. **Felul serviciilor**

Biblioteca oferă utilizatorilor următoarele servicii: cărți și alte tipuri de materiale pentru împrumut; cărți și alte materiale oferite la sala de lectură; servicii de informare folosind mijloacele tradiționale (tipărite) și cele electronice; serviciile de îndrumare a cititorilor, inclusiv servicii de rezervare; colecții de istorie locală; ziare, reviste și periodice.

Lista aceasta nu este exhaustivă, ea cuprinde numai unele din serviciile de bază ale bibliotecii publice. Numărul serviciilor oferite depinde de mărimea bibliotecii și a comunității locale. Serviciile nu trebuie să se limiteze la localul bibliotecii, ci să fie oferite și direct utilizatorilor acolo unde nu este posibil accesul la bibliotecă. Fie că se oferă servicii în interiorul bibliotecii sau în afara ei trebuie să se folosească și noile tehnologii informaționale, nu doar cuvântul tipărit.

Există servicii speciale pentru anumite grupuri: copii; tineri; adulți; grupuri locale și organizații, inclusiv oamenii de afaceri; indivizi și grupuri cu nevoi speciale.

5.2.2. **Serviciile pentru copii**

Copiii trebuie instruiți cum să utilizeze cel mai bine biblioteca și cum să utilizeze mijloacele de informare tipărite și cele electronice. Bibliotecile publice au o responsabilitate deosebită în sprijinirea lecturii și promovarea cărților și altor materiale pentru copii. Biblioteca trebuie să organizeze acțiuni speciale pentru copii, lecturi și activități legate de serviciile bibliotecii și de colecțiile pe care le deține. Copiii care frecventează acum biblioteca vor fi, poate, utilizatorii ei și mai târziu. (Directivele IFLA privind bibliotecile pentru copii)

5.2.3. **Serviciile pentru tineri**

Tinerii, aflați între copilărie și vârsta adultă, se dezvoltă ca membri ai societății, cu cultura lor proprie. Bibliotecile publice trebuie să arate înțelegere pentru cerințele tinerilor și să le ofere servicii în consecință. Trebuie procurate materiale care să trezească interesul lor și să reflecte cultura lor. În unele cazuri lucrul acesta înseamnă achiziționarea materialelor care nu fac parte în mod tradițional din colecțiile unei biblioteci, ca de exemplu, romane ilustrate, benzi desenate, reviste, postere. În bibliotecile mai mari acest material împreună cu un mobilier adecvat poate forma o secție specială pentru tineri. Lucrul acesta îi va ajuta pe tineri să se simtă bine în bibliotecă, îi va ajuta să depășească sentimentul de alienare față de bibliotecă, sentiment care nu este neobișnuit la acest grup de vârstă. (Directivele IFLA privind serviciile biblioteconomice pentru tineri)

5.2.4. **Serviciile pentru adulți**

Persoanele adulte au cerințe de informare și cunoaștere diferite în diferite etape ale vieții lor și în funcție de varietatea situațiilor întâlnite. Acestea includ educația formală și informală, activități de petrecere a timpului liber, locuri de muncă, sănătate, interese și activități culturale, dezvoltare profesională. Biblioteca publică are rolul de a-i ajuta pe oameni în toate aceste aspecte diferite ale vieții lor.

5.2.5. **Educația continuă**

Biblioteca publică sprijină educația continuă colaborând cu școlile și alte instituții educaționale pentru a-i ajuta pe studenții de toate vârstele în educația lor formală. În felul acesta bibliotecile publice au ocazia de a conlucra și a intra în rețea cu profesorii și alte persoane implicate în educație.

5.2.6. **Petrecerea timpului liber**

Oamenii au nevoie de informații în sprijinul intereselor lor privind petrecerea timpului liber și procurarea diferitelor materiale într-o varietate de formate pe teme de divertisment: este un alt rol-cheie al bibliotecii publice. Bibliotecile publice trebuie să cunoască interesele populației pe măsura schimbărilor culturale, sociale și economice. Serviciile bibliotecii trebuie să fie suficient de flexibile pentru a se adapta acestor schimbări. Biblioteca publică trebuie de asemenea să contribuie la conservarea culturii, istoriei și tradițiilor comunității locale și să le facă cunoscute. Biblioteca publică trebuie să încurajeze viața artistică și culturală mai ales printre copii, pensionari și șomeri. Biblioteca este de asemenea un important centru social formal și informal pentru indivizi și grupuri. Lucrul acesta are o importanță deosebită în zonele izolate, unde nu sunt disponibile alte locuri de întâlnire.

5.2.7. **Serviciile de informare**

Dezvoltarea rapidă a tehnologiilor informației a adus cu sine o uriașă cantitate de informații. Oferirea informațiilor a fost întotdeauna un rol-cheie al bibliotecii publice și modalitățile în care pot fi colectate, accesate și prezentate informațiile s-au schimbat radical în ultimii ani.

Biblioteca publică are următoarele roluri în ceea ce privește oferirea informațiilor:

- asigură accesul la informație la toate nivelele;
- colectează informații despre comunitatea locală și le face accesibile;
- instruiește persoanele de toate vârstele în modul de utilizare a informației și a tehnologiei legate de aceasta;
- acționează ca o poartă spre lumea informației ajutând la desființarea diferenței dintre "bogați în informație" și "săraci în informație".

Bibliotecile publice trebuie să fie părți din rețelele informatice și să contribuie la politicile naționale în ceea ce privește informația, dacă doresc să-și îndeplinească rolul lor ca principali furnizori de informație.

5.2.8. **Serviciile pentru grupurile comunitare**

Biblioteca publică trebuie să se afle în mijlocul intereselor comunității. De aceea biblioteca trebuie să lucreze cu alte grupuri și organizații din comunitate, cum ar fi departamente ale administrației naționale și locale, societăți comerciale și organizații voluntare. Trebuie să se facă o analiză a informațiilor necesare acestor organe și trebuie oferite servicii pentru împlinirea acestor cerințe de informație. Lucrul acesta va fi util respectivelor organe dar în același timp va demonstra, într-un mod practic, valoarea bibliotecii publice în fața oamenilor comunității respective.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

5.2.9. **Serviciile pentru grupurile speciale de utilizatori**

Utilizatorii potențiali care, din diverse motive, nu pot să utilizeze regulat serviciile bibliotecii au dreptul de a beneficia de aceste servicii. Biblioteca trebuie să împlinească cerințele lor speciale prin:

- biblioteci mobile, bibliobărci sau alte forme de transport pentru servirea celor care trăiesc în zone izolate;
- servicii oferite la domiciliu pentru acele persoane care sunt legate de casă;
- servicii oferite în închisori și spitale;
- echipament special și materiale de lecturat pentru persoanele cu handicap fizic, de exemplu auditiv și vizual;
- materiale speciale pentru persoanele cu dificultăți de învățare, cum ar fi materiale ușor de citit și casete.

Gama serviciilor pentru persoanele cu nevoi speciale poate fi mărită prin utilizarea tehnologiei noi, ca de exemplu sintetizatoare de vorbire pentru ambliopi, cataloage cu acces on-line pentru aceia care nu pot să-și părăsească locuința. Trebuie dezvoltate scheme inovative pentru exploatarea tehnologiei noi spre a face serviciile bibliotecii publice disponibile la cât mai mulți oameni.

5.2.10. **Promovarea lecturii**

Cititul, scrisul și abilitatea de a folosi numerele sunt condițiile preliminare de bază pentru a fi un membru integrat și activ al societății. Biblioteca publică trebuie să sprijine acțiunile de combatere a analfabetismului. Biblioteca publică trebuie:

- să promoveze lectura;
- să promoveze și să ofere instruire în utilizarea tehnologiei computerelor;
- să ofere materiale corespunzătoare pentru acele persoane care au puține deprinderi de lectură;
- să colaboreze cu alte organizații din cadrul comunității care sunt implicate în acțiunea de combatere a analfabetismului;
- să organizeze evenimente culturale în vederea promovării interesului pentru lectură și literatură, participând la campanii de combatere a analfabetismului.

Capitolul VI: Resursele

"Servicii și materiale specifice trebuie oferite acelor utilizatori care nu pot, din indiferent ce motiv, să utilizeze serviciile și materialele obișnuite, ca de exemplu minoritățile lingvistice, oamenii cu handicap sau cei din spitale sau închisori.

Toate grupele de vârstă trebuie să găsească material relevant pentru cerințele lor.

Colecțiile și serviciile trebuie să includă toate tipurile de media și tehnologii moderne precum și materiale tradiționale.

Calitatea materialelor și relevanța lor pentru cerințele și condițiile locale sunt fundamentale. Materialele trebuie să reflecte tendințele actuale și evoluția societății precum și memoria străduinței umane și a imaginației.

Colecțiile și serviciile nu trebuie să se supună nici unei cenzuri ideologice, politice sau religioase, nici presiunilor comerciale". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

6. Obiectivul major al bibliotecii publice este de a asigura acces la un număr suficient de resurse care să împlinească cerințele de informare, recreație și educație ale utilizatorilor săi.

6.1. **Politica de gestionare a colecției**

Fiecare sistem al bibliotecilor publice necesită o politică scrisă de gestionare a colecției aprobată de forul conducător, pentru asigurarea unui procedeu corespunzător în ceea ce privește achiziționarea, conservarea și dezvoltarea colecțiilor bibliotecii și accesul la resurse.

6.1.1. În lumina progresului tehnologic, politica trebuie să reflecte nu numai fondurile de resurse deținute de bibliotecă ci și strategiile de acces la informațiile disponibile în lume.

6.1.2. Politica trebuie să se bazeze pe standardele biblioteconomice dezvoltate de personalul bibliotecar având în vedere nevoile și interesele comunității și trebuie să reflecte diversitatea socială.

Politica definește scopul și conținutul colecției cum și accesul la resursele externe.

6.1.3. Politica poate porni de la principii cu aplicabilitate universală care sunt relevante pentru toate serviciile de bibliotecă, principii mai generale care sunt relevante numai pentru anumite țări sau regiuni, de la principii care sunt specifice unor anumite servicii de bibliotecă:

- Principii universale: declarațiile despre libertatea intelectuală; accesul liber la colecțiile bibliotecii; libertatea informației; Convenția Internațională a Copyright-ului;
- Principii generale: scopul politicii gestionării colecției (managementul colecției) și relația ei cu celelalte servicii; obiective pe termen lung și scurt; strategii de acces; istoria colecției și/sau a serviciului bibliotecar; examinarea legislației, a documentelor care se ocupă de publicațiile cu restricții;
- Principii specifice: analiza cerințelor; parametri ai colecției care să includă colecțiile speciale și colecțiile pentru cerințele speciale;
- Principii și metode de selectare și casare, inclusiv priorități; alocarea de buget; responsabilitatea în cadrul instituției pentru dezvoltarea, selectarea colecției și casare; accesul la resursele electronice, inclusiv accesul on-line la periodice, baze de date și alte surse de informație; relațiile de cooperare cu alte biblioteci; păstrarea și conservarea colecției; cerințe de control – înregistrare, control, casare, vânzare; politica donațiilor; procedura reclamațiilor; evoluția dezvoltării resurselor; revizuirea și evaluarea politicii.

6.2. **Mărimea resurselor**

Biblioteca publică trebuie să ofere o gamă largă de materiale într-o varietate de formate și într-o cantitate suficientă pentru a împlini cerințele și interesele comunității. Bibliotecile publice trebuie să țină pasul cu noile formate și noile metode de accesare la informație. Toate informațiile trebuie să fie disponibile cât mai repede posibil, indiferent de format. Următoarele

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

categorii de materiale şi formate pot fi prezente într-o bibliotecă publică tipică, deşi lista aceasta nu este exhaustivă şi noile formate apar continuu.

6.2.1. **Colecţii**: ficţiune şi nonficţiune pentru adulţi, tineri şi copii; periodice; ziare locale, regionale şi naţionale; informaţii comunitare; informaţii guvernamentale; informaţii de afaceri; resurse ale istoriei locale; resurse genealogice; resurse în limbile autohtone; resurse în alte limbi; partituri muzicale; jocuri pe computer; jucării şi jocuri.

6.2.2. **Formate**: cărţi; informaţie digitală prin Internet; baze de date on-line; baze de date CD-ROM; programe software. **Microformate**: benzi şi CD-uri; DVD şi DCD-uri; videocasete; discuri cu laser; tipărituri cu litere mari; Braille; cărţi audio; cărţi electronice.

6.3. **Dezvoltarea colecţiei**

Serviciile de completare a colecţiilor nu trebuie să fie văzute ca un scop în sine pentru că scopul lor principal este păstrarea şi conservarea resurselor pentru generaţiile viitoare.

6.3.1. **Mărimea colecţiei**

Colecţiile mari nu sunt sinonime cu colecţiile bune, mai ales în noua lume digitală. Mărimea colecţiei nu este la fel de importantă ca gradul de utilizare a colecţiei sau relevanţa colecţiei.

Mărimea colecţiei este determinată de mai mulţi factori, printre care: spaţiu, resurse financiare, utilizatori, apropierea de alte biblioteci, rolul regional al colecţiilor, accesul la resursele electronice, evaluarea cerinţelor locale, rata de achiziţie şi casare, politica schimburilor de fonduri cu alte biblioteci.

6.3.2. **Criterii**

Principalele criterii pentru constituirea colecţiilor:

- fluxul de noi titluri;
- fluxul de noi cărţi;
- accesul la resursele externe;
- casarea cărţilor vechi, uzate şi a celor care nu se mai citesc.

Ca o regulă generală s-ar putea spune că o colecţie ar trebui să fie între 1,5 până la 2,5 cărţi de persoană. Împrejurările locale şi financiare ar putea duce la variaţii în acest standard propus.

De preferinţă, cărţile la care există liber acces trebuie să fie de bună calitate din punct de vedere fizic şi să conţină informaţii actuale. O colecţie mai mică dar de mare calitate va avea un mai mare grad de utilizare decât o colecţie mare care are o proporţie mare de cărţi vechi, uzate şi depăşite, în care titlurile mai noi se pierd în stocul de cărţi mediocru. Cărţile mai vechi şi cele care nu mai sunt solicitate trebuie puse într-un fond de rezervă din care s-ar putea face schimb cu alte biblioteci. Cărţile din stocul de rezervă trebuie să aibă utilitate actuală sau de viitor. El nu trebuie să conţină cărţi care sunt populare dar care au o proastă condiţie.

Materialele în formate electronice completează colecţia şi aceste materiale trebuie aşezate în zone speciale. Lucrările de referinţă şi periodicele pe CD-uri şi pe Internet sunt alternative viabile la formatele hardcopy. Informaţiile de pe Internet pot să excludă cumpărarea unor lucrări de referinţă în format hardcopy.

6.4.1. **Achiziţii şi casări**

Colecţia bibliotecii este o resursă dinamică; ea cere un aflux constant de materiale noi şi un reflux al materialelor vechi pentru a păstra gradul de relevanţă faţă de comunitate şi un nivel acceptabil de acurateţe. Colecţiile pentru împrumut trebuie să aibă un număr constant de intrări de titluri noi. Colecţiile pot fi reînnoite prin schimb de titluri cu alte biblioteci precum şi prin cumpărare de material nou. Rata achiziţiei este mai importantă decât mărimea colecţiei. Rata de achiziţie este adesea în funcţie de buget dar poate reflecta de asemenea producţia de publicaţii în anumite limbi, diversitatea multiculturală sau lingvistică, împărţirea populaţiei pe vârste, accesul la informaţiile on-line şi cerinţele speciale, cum ar fi persoanele cu handicap sau persoanele în vârstă.

6.4.2. **Colecţii speciale.** Exemple de aceste colecţii speciale sunt:

- resursele autohtone – biblioteca publică are rolul de promovare a colecţiei, publicarea şi accesul la resursele autohtone;
- resursele privind istoria locală – acestea trebuie colectate în mod activ, conservate şi făcute disponibile;
- comunităţile cu un procent mare de persoane izolate, tineri, persoane indigene, minorităţi etnice sau tineri şomeri au nevoie de o consideraţie specială reflectată în colecţiile şi serviciile bibliotecii.

6.4.3. **Achiziţie şi rate de casare.** Pentru fondul general de carte pot fi aplicate următoarele rate de achiziţie:

Populaţie	Cărţi pe cap de locuitor	Cărţi la 1000 locuitori
Sub 25.000	0,25	250
25.000-50.000	0,20	200
50.000 +	0,15	150

Odată înfiinţată o bibliotecă, pentru un oarecare timp se presupune că rata achiziţiei şi rata casării vor fi în echilibru.

Capitolul VII: Personalul

"Biblioteca publică trebuie să fie organizată eficient şi conform standardelor profesionale. Bibliotecarul este un intermediar activ între utilizatori şi resurse. Pregătirea profesională şi continuă a bibliotecarilor este indispensabilă în asigurarea unor servicii corespunzătoare". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

7.1. Membrii personalului sunt o resursă foarte importantă în funcţionarea unei biblioteci publice. Cheltuielile pentru personal reprezintă în mod normal o mare proporţie din bugetul bibliotecii. Pentru a asigura cel mai bun serviciu posibil pentru comunitate este necesar să existe personal bine instruit, bine motivat pentru a exploata resursele bibliotecii şi a veni în

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

întâmpinarea cerințelor comunității. Personalul trebuie să existe în număr suficient pentru îndeplinirea acestor responsabilități.

7.2. Conducerea personalului este o sarcină importantă în sine. Toți membrii personalului trebuie să aibă o idee clară despre sarcinile și responsabilitățile bine definite, despre condițiile de angajare reglementate în mod corespunzător și salariile care să fie competitive cu alte activități similare.

7.3. Biblioteca publică este un serviciu îndreptat spre toți membrii comunității care au noi și variate cerințe. Pentru personalul bibliotecar sunt importante următoarele calități și îndemânări:

- abilitatea de a comunica în mod pozitiv cu oamenii;
- cunoașterea materialului care formează colecția bibliotecii și modul de accesare a acestuia;
- abilitatea de a înțelege cerințele utilizatorilor;
- o înțelegere și simpatie cu principiile serviciului public;
- abilitatea de cooperare cu persoane separate și cu grupuri din comunitate;
- flexibilitate în identificarea și implementarea schimbărilor;
- disponibilitatea în schimbarea metodelor de lucru pentru a face față situațiilor noi;
- imaginație, viziune și deschidere pentru idei și practici noi.

7.4. **Categoriile de personal**

În bibliotecile publice se găsesc următoarele categorii de personal: bibliotecari calificați; asistenți bibliotecari și muncitori. În unele țări există o categorie suplimentară de tehnician biblioteconomic cu un nivel intermediar de calificare. Bibliotecile publice mari pot angaja specialiști care să îndeplinească funcții specifice, cum ar fi manageri ai sistemului de computere, personal administrativ, financiar, personal de instruire și marketing. Acești specialiști pot avea o calificare în specialitatea lor, alta decât biblioteconomia. Personalul poate fi angajat *full-time* sau *part-time* (cu normă întreagă sau cu jumătate de normă).

7.4.1. **Bibliotecari calificați** sunt persoanele care au absolvit un studiu universitar sau post-universitar. Ei dezvoltă și implementează politicile și serviciile pentru a veni în întâmpinarea cerințelor utilizatorilor. Lucrul acesta include dezvoltarea colecțiilor, organizarea și exploatarea resurselor, îndrumare și asistență pentru utilizatori pentru a-i ajuta în găsirea și folosirea informațiilor și dezvoltarea sistemului care va facilita accesul la resursele bibliotecii. Ca să-și îndeplinească funcțiile, personalul specializat în anumite compartimente, ca de exemplu bibliotecile pentru copii, birourile de informații trebuie să formeze o parte din echipa profesională. O listă mai detaliată a activităților bibliotecarilor calificați este prezentată în anexă.

7.4.2. **Asistenții bibliotecari**

Sarcinile asistenților bibliotecari includ funcții de rutină și obligații biblioteconomice operaționale, cum ar fi așezarea în raft, *self-checking* (verificarea automată), prelucrarea materialelor biblioteconomice, fișierul de intrare a datelor. Asistenții bibliotecari reprezintă categoria de personal care vine cel mai des în contact cu publicul. De aceea, este esențial ca ei să aibă un nivel ridicat al abilităților interpersonale și de comunicare.

7.4.3. **Personalul auxiliar** cuprinde paznici, portari, oameni de serviciu, șoferi și personal de pază. Ei îndeplinesc sarcini importante care contribuie la buna desfășurare a serviciilor oferite de bibliotecă și trebuie considerați o parte integrantă din personalul bibliotecii.

7.5. Este important ca personalul să îndeplinească sarcini corespunzătoare categoriei lor, de exemplu bibliotecarii calificați nu trebuie să îndeplinească funcții de circulație de rutină. Aceasta nu le permite să-și folosească cel mai bine îndemânările și este o utilizare în pierdere a resurselor. Din același motiv nu este necesar să existe un bibliotecar calificat în fiecare bibliotecă fără să se țină seama de mărimea acesteia sau de rata împrumuturilor. Orele limitate de funcționare a bibliotecilor mici nu necesită prezența continuă a unui bibliotecar calificat. Aceste biblioteci trebuie să se afle totuși sub conducerea unui membru din personalul calificat. Fiecare persoană trebuie să aibă o descriere a postului în momentul angajării în care să fie prezentate în mod clar datoriile și responsabilitățile. Acestea nu trebuie schimbate fără acordul persoanei în cauză.

7.6. Numărul persoanelor angajate în fiecare serviciu va fi în funcție de numărul filialelor, numărul birourilor din fiecare bibliotecă, serviciile oferite în afara bibliotecii și cerințele personalului specializat. Se recomandă următorul nivel de bază al personalului (fără personal auxiliar): un angajat cu normă întreagă la o populație de 2500 oameni. O treime din personal (fără personalul auxiliar) trebuie să fie bibliotecari calificați.

Acestea sunt cifre de bază care pot fi influențate de condițiile locale. O altă metodă de dezvoltare a unui număr corespunzător de angajați este compararea cu biblioteci de aceeași mărime și având caracteristici similare.

7.7. Bibliotecarii calificați trebuie să aibă studii universitare sau post-universitare în biblioteconomie și studii informatice la o școală de biblioteconomie. Este important ca bibliotecarii să mențină strânse legături cu școala de biblioteconomie din țara lor. Dacă este posibil, ei trebuie să participe la activitatea școlii.

7.8. Instruirea este un element vital în activitățile unei biblioteci publice. Trebuie să existe un program planificat și continuu de instruire a personalului de toate gradele, care să includă pe angajații cu normă întreagă și pe cei cu jumătate de normă. Rapidele evoluții din tehnologia informației fac ca nevoia de instruire continuă să fie și mai esențială. În bugetul pentru implementarea noilor sisteme trebuie să se aibă în vedere și instruirea personalului. 0,5% - 1% din bugetul total al bibliotecii trebuie alocat pentru pregătirea profesională (instruire). Acest nivel de fonduri pentru pregătirea profesională ar trebui menținut și în timpurile de reducere a bugetului, deoarece nevoia de personal bine instruit este foarte importantă în astfel de situații.

7.9. În afară de instruirea la locul de muncă ar trebui să existe posibilitatea de a frecventa cursuri scurte și conferințe relevante pentru munca de bibliotecar. Angajații bibliotecii trebuie încurajați să devină membri activi ai asociațiilor bibliotecare, pentru că acest lucru creează legături cu alți bibliotecari și oferă posibilități de schimb de experiență și de idei. Se mai pot organiza, de asemenea, schimburi de experiență cu personalul din alte biblioteci din aceeași țară sau cu personalul dintr-o bibliotecă similară dintr-o altă țară, ceea ce poate fi o experiență valoroasă pentru toți cei implicați.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

7.10. Pentru motivarea în muncă şi păstrarea personalului angajat trebuie să existe posibilităţi de avansare în carieră pentru toţi cei angajaţi. Trebuie să existe o schemă de evaluare a performanţelor curente ale personalului, precum şi orientări în îmbunătăţirea şi dezvoltarea îndemânărilor lor.

7.11. Toţi membrii personalului trebuie să aibă condiţii satisfăcătoare de muncă, care să fie specificate în mod clar în contractul de angajare. Salariile trebuie să fie la un nivel corespunzător cu nivelul muncii prestate, nivel competitiv cu alte posturi similare din comunitate.

7.12. Când biblioteca foloseşte în munca ei voluntari, atunci trebuie întocmită o notă care să definească sarcinile şi relaţia lor cu biblioteca şi cu personalul acesteia.

Anexă

Obligaţiile unui bibliotecar calificat

Bibliotecarul proiectează, planifică, organizează, implementează, administrează şi evaluează serviciile şi sistemele bibliotecii şi cele informaţionale.

În cele ce urmează se dă o listă a unor sarcini; ea nu este exhaustivă şi este posibil ca bibliotecarul calificat să nu îndeplinească toate aceste activităţi în mod simultan.

- analizarea cerinţelor de carte şi de informaţie ale comunităţii;
- răspunde la solicitările de informare şi referinţe;
- asistă clienţii în utilizarea fondului bibliotecii şi a informaţiilor;
- dezvoltă serviciile pentru întâmpinarea cerinţelor unor grupuri speciale, de exemplu copii;
- creează şi întreţine bazele de date relevante pentru cerinţele bibliotecii şi ale utilizatorilor;
- proiectează servicii şi sisteme de bibliotecă şi informaţionale pentru a veni în întâmpinarea cerinţelor publicului;
- dezvoltă şi implementează politici pentru asigurarea serviciului oferit publicului;
- dezvoltă politici de achiziţie şi sisteme pentru resursele bibliotecii;
- conduce şi administrează sistemele bibliotecii şi cele informaţionale;
- cataloghează şi clasifică materialele bibliotecii;
- promovează serviciile bibliotecii;
- evaluează serviciile şi sistemele bibliotecii şi măsoară performanţa lor pentru a veni în întâmpinarea cerinţelor utilizatorilor;
- selectează, evaluează, conduce şi instruieşte personalul;
- stabileşte bugetul;
- face planificarea strategică.

Capitolul VIII: Managementul bibliotecilor publice

"Trebuie formulată o politică riguroasă care să definească obiectivele, priorităţile şi serviciile în funcţie de cerinţele comunităţii locale. Biblioteca publică trebuie să fie organizată eficient şi trebuie să fie menţinute standarde profesionale de operare". (Manifestul UNESCO pentru bibliotecile publice, 1994)

8. O bibliotecă publică bună este o organizaţie dinamică; ea lucrează cu alte instituţii şi persoane pentru asigurarea unor servicii de bibliotecă şi informaţionale pentru a veni în întâmpinarea variatelor cerinţe ale comunităţii. Pentru a fi eficientă, ea are nevoie de manageri/conducători cu experienţă, flexibili şi bine instruiţi, capabili să utilizeze o serie de tehnici de management.

8.1. Managementul unei biblioteci publice implică un număr de diferite îndemânări: conducere şi motivaţie; menţinerea relaţiilor efective cu instituţiile tutelare (finanţatoare); planificare şi politici; crearea şi întreţinerea reţelelor cu alte organizaţii; managementul bugetului; managementul resurselor bibliotecii; managementul personalului; planificarea şi dezvoltarea sistemelor bibliotecii; managementul schimbărilor.

8.1.1. **Conducere şi motivaţie**

Managerul bibliotecii are un rol vital în susţinerea valorii bibliotecilor publice ca o parte integrantă a infrastructurii internaţionale, naţionale şi locale. Managerul trebuie să promoveze bibliotecile publice în faţa politicienilor şi sponsorilor de la toate nivelele pentru a întări poziţia bibliotecilor publice şi a atrage fonduri. Managerul trebuie să se asigure de faptul că autorităţile sunt informate despre noile evoluţii care pot influenţa serviciile bibliotecii publice şi de faptul că serviciile oferite de bibliotecă au un rol în asigurarea accesului la noi servicii.

Managerul răspunde de motivarea personalului şi trebuie să aducă energie, vitalitate şi vigoare în serviciul oferit de bibliotecă şi în rândul angajaţilor.

8.1.2. **Relaţiile cu instituţiile tutelare**

Pentru atingerea obiectivelor, biblioteca publică are nevoie de susţinere financiară. Este foarte important ca managerul să întreţină relaţii strânse şi pozitive cu organele care conduc şi finanţează biblioteca. Managerul, ca şef al bibliotecii publice, trebuie să aibă acces direct la conducerea sau comitetul care răspunde direct de funcţionarea bibliotecii. Trebuie să existe contacte informale regulate între managerul bibliotecii şi membrii comitetului conducător şi aceştia trebuie informaţi despre serviciile bibliotecii şi despre dezvoltările curente şi viitoare.

8.1.3. **Planificare şi politici de dezvoltare**

Planificarea convinge conducerea, managementul şi personalul de ceea ce biblioteca încearcă să realizeze:

- să răspundă la cerinţele comunităţii;
- să se păstreze continuitatea serviciului indiferent de schimbările de personal;

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

- biblioteca să fie capabilă să răspundă în mod eficient la schimbări;
- fondurile comunității să fie cheltuite într-un mod eficient și responsabil.

Determinarea obiectivelor pe termen scurt și lung, a strategiilor și măsurarea performanțelor sunt necesare pentru a asigura un serviciu echitabil, eficient, cu acces la toate sectoarele comunității.

Planurile strategice și operaționale necesită formulare, documentare și adoptare. Planificarea trebuie să se facă împreună cu organele finanțatoare (tutelare), cu personalul bibliotecii și cu clienții actuali și potențiali ai bibliotecii. Un plan strategic trebuie să includă următoarele: analiza realizărilor; examinarea cerințelor; identificarea priorităților și a obiectivelor pe termen scurt; dezvoltarea strategiilor pentru realizarea obiectivelor; identificarea factorilor de succes; alocarea bugetului; desfășurarea resurselor pentru a realiza o performanță maximă; măsurarea și evaluarea performanței *input* și *output*; reevaluarea necesităților și politicilor. Planurile de *business* și de *marketing*, cercetarea pieței și studiile clienților trebuie să fie o parte din procesul de management.

8.1.4. **Crearea și întreținerea rețelelor**

Nici o bibliotecă publică nu poate împlini toate cererile utilizatorilor cu resursele proprii. Ea trebuie să fie o parte dintr-o infrastructură informațională la nivel național, regional și local. Managerul trebuie să asigure dezvoltarea și întreținerea rețelelor, folosindu-se cele mai corespunzătoare tehnologii ale informației și comunicațiilor. Lucrul acesta permite ca o mare gamă de resurse să fie adusă la utilizator, la nivel local. Managerul trebuie, de asemenea, să dezvolte relații de lucru bune cu alte instituții din comunitate, cum ar fi școlile, alte departamente de administrație locală și organizații voluntare pentru beneficiul utilizatorilor și să confirme rolul bibliotecii publice în centrul activității comunității.

8.1.5. **Managementul bugetului**

Managementul bugetului și planificarea financiară sunt foarte importante pentru ca biblioteca să funcționeze eficient (la performanța optimă), economic (la cheltuieli minime) și efectiv (la beneficiul maxim). Pentru realizarea acestor obiective, managerul trebuie:

- să caute oportunități pentru îmbunătățirea nivelelor de finanțare din surse naționale, locale sau din alte surse;
- să stabilească parteneriate pentru achiziții (cumpărări) în cooperare pentru a reduce cheltuielile;
- să elaboreze planuri de afaceri pe 3-5 ani bazate pe planurile pe termen lung ale bibliotecii;
- să aloce fonduri pentru sprijinirea activităților bibliotecii în funcție de prioritățile dinainte determinate;
- să determine costul activităților și programelor și să faciliteze planificarea în viitor;
- să evalueze și să implementeze tehnici automatizate pentru a îmbunătăți eficiența;
- să introducă sisteme care să garanteze că toți managerii care răspund de o parte din buget vor fi deplin responsabili de cheltuirea fondurilor care li s-au încredințat.

8.1.6. **Managementul resurselor bibliotecii**

Un element major al bugetului unei biblioteci îl constituie achiziționarea materialelor pentru fondul bibliotecii. Managerul trebuie să aibă grijă ca aceste fonduri să fie cheltuite în mod corespunzător și în conformitate cu prioritățile bibliotecii și ca materialele să fie păstrate și făcute disponibile utilizatorilor, care să beneficieze la maximum de ele.

8.1.7. **Managementul personalului**

Personalul bibliotecii este un element vital din resursele bibliotecii și salariile personalului reprezintă, în mod normal, partea cea mai mare din bugetul bibliotecii. Elementele importante ale managementului de personal sunt: o procedură echitabilă de angajare a personalului; fișa postului trebuie întocmită înainte ca postul să fie anunțat public; interviurile trebuie conduse în așa fel încât să fie imparțiale pentru toți candidații; angajările trebuie să se facă numai pe criteriul profesional, să corespundă postului respectiv și să nu fie influențate de alți factori.

Personalului de toate categoriile trebuie să i se acorde instruirea potrivită în perioada cât lucrează în bibliotecă. Instruirea în tehnologiile informației este esențială și trebuie să se facă regulat pentru ca personalul bibliotecii să fie în stare să țină pasul cu cele mai noi evoluții. Este foarte important ca să existe o bună comunicare între membrii personalului la toate nivelele. Managerii trebuie să revizuie regulat sistemele interne de comunicare pentru a se asigura că personalul este bine informat despre politicile și procedurile serviciului biblioteconomic. De asemenea, trebuie încurajată inițiativa folosindu-se cât mai bine posibil aptitudinile și experiența personalului, atrăgându-l în procesul decizional.

Trebuie să existe oportunități de avansare pentru personal la toate nivelele. Lucrul acesta urmărește păstrarea personalului de bună calitate și satisfacția profesională. Personalul trebuie să aibă bune condiții de muncă. Mobila și echipamentul trebuie să fie ergonomice. Bibliotecile publice sunt adeseori deschise multe ore, inclusiv după amiezele și la sfârșit de săptămână. De aceea, personalului trebuie să i se asigure timp liber corespunzător pentru activități sociale.

8.1.8. **Planificarea și dezvoltarea sistemelor de bibliotecă**

Pentru utilizarea eficientă a resurselor, biblioteca publică va avea nevoie de o varietate de sisteme, ca de exemplu controlul circulației, managementul financiar, comunicațiile interne. Managerul trebuie să se asigure că sunt introduse sisteme potrivite care să utilizeze specialiștii acolo unde este necesar. Personalul trebuie instruit corespunzător în utilizarea unor astfel de sisteme a căror eficiență trebuie să fie revizuită în mod regulat.

8.1.9. **Managementul schimbării**

Schimbările apar ca rezultat al rapidei dezvoltări a tehnologiilor informației și al modificărilor sociale și demografice. Lucrul acesta aduce imense oportunități pentru biblioteca publică deoarece oferirea de informații este unul din principalele ei roluri. Schimbările sunt provocări pentru manageri și pentru personal, în sensul că aceste schimbări să fie introduse cu maximum de eficiență și cu minimum de stres asupra personalului. Managerii trebuie să fie conștienți de problemele pe care le implică schimbările și să stabilească metode de rezolvare a acestora.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

8.2. Deşi managerul bibliotecii răspunde din partea bibliotecii în faţa autorităţilor administrative tutelare, ceilalţi membri din conducerea bibliotecii care răspund fie de materialele din fondul bibliotecii, de personalul bibliotecii sau de localurile bibliotecii au un rol managerial. Ei trebuie să participe la cursuri corespunzătoare de instruire managerială şi să participe la elaborarea politicii bibliotecii ori de câte ori este posibil. Responsabilitatea managerială trebuie delegată la persoanele de la următorul nivel. Trebuie clarificat ce responsabilităţi sunt delegate, care este mecanismul de dare de seamă în faţa managerului şi personalul de conducere trebuie să primească o instruire care să-i facă în stare să îndeplinească responsabilităţile transmise. Un sistem planificat de delegare utilizează cel mai bine abilităţile şi experienţa unui număr mare de angajaţi, măreşte numărul persoanelor implicate total în dezvoltarea şi funcţionarea serviciilor bibliotecii, îmbunătăţeşte satisfacţia profesională şi pregăteşte oamenii pentru avansare atunci când apar ocaziile.

8.3. **Instrumentele managementului**

Există o gamă largă de instrumente manageriale care pot fi folosite într-o bibliotecă publică şi relevanţa lor va depinde de un număr de factori, ca de exemplu contextul cultural, mărimea şi caracterul serviciului, stilul managerial al altor compartimente din aceeaşi organizaţie, experienţa şi finanţarea. Instrumentele manageriale importante pentru bibliotecile publice în aproape orice situaţie sunt: analiza necesităţilor comunităţii; măsurarea performanţei.

8.3.1. **Analiza nevoilor comunităţii**

Pentru a oferi serviciile care să împlinească cerinţele comunităţii, biblioteca publică trebuie să stabilească care sunt acele cerinţe. Deoarece cerinţele comunităţii se schimbă, procesul acesta trebuie repetat la intervale regulate, poate odată la 5 ani. Evaluarea cerinţelor comunităţii este un proces în care biblioteca adună informaţii detaliate despre comunitatea locală şi biblioteca acesteia şi despre cerinţele de informaţie. Planificarea şi politica bibliotecii se bazează pe rezultatele acestei evaluări şi în felul acesta se poate realiza o corelare dintre serviciile oferite de bibliotecă şi cerinţele comunităţii. Informaţiile care trebuie adunate vor include: informaţii socio-demografice despre comunitatea locală, ca de exemplu vârsta şi sexul locuitorilor, diversitatea etnică, nivelul educaţional; date despre diferitele instituţii din comunitate, de exemplu instituţii de învăţământ, de sănătate, spitale, instituţii penale, organizaţii voluntare; informaţii despre afaceri şi comerţ; zona de influenţă a bibliotecii; schema de transport a comunităţii; serviciile de informare oferite de alţi factori (instituţii) din comunitate.

Lista de mai sus nu este exhaustivă şi se impune cercetarea în continuare pentru a stabili ce informaţii sunt necesare pentru elaborarea evaluării cerinţelor comunităţii în fiecare situaţie. Cu toate acestea, principiul de întocmire a profilului comunităţii, care dă posibilitatea bibliotecarilor şi organului tutelar (administrativ) de a planifica dezvoltarea serviciului biblioteconomic şi promovarea în funcţie de cerinţele comunităţii, este un principiu important indiferent de contextul local. Evaluarea trebuie completată de determinări regulate a datelor despre clienţi pentru a stabili ce servicii bibliotecare şi de informare doreşte publicul şi cum estimează el serviciile pe care le primeşte. Munca aceasta de analiză este o abilitate specială şi acolo unde există resurse este bine ca această analiză să se facă de către o organizaţie externă, pentru că în felul acesta se pot obţine rezultate mai obiective.

8.3.2. **Măsurarea performanţei**

Măsurarea performanţei se foloseşte în bibliotecile publice de câţiva ani şi a fost publicat un material ISO 9000 privind măsurarea performanţei în bibliotecile publice. Măsurările indicatorilor de performanţă se stabilesc pentru măsurarea *input*-ului bibliotecilor, adică a resurselor, şi măsurarea *output*-ului, adică a ceea ce s-a realizat în urma activităţii desfăşurate. De exemplu, înfiinţarea unui serviciu de informare pentru utilizatori necesită *input*-ul de personal, materiale, echipament şi spaţiu. *Output*-ul este numărul de întrebări primite, numărul de informaţii oferite, nivelul utilizării resurselor şi al utilizării altor servicii, de exemplu serviciul de rezervare. Aceste măsurători pot fi comparate în fiecare an pentru a se vedea dacă eficienţa activităţii s-a îmbunătăţit.

Tehnologia computerului simplifică sarcina măsurării performanţei şi permite să se înfiinţeze şi să se folosească modele sofisticate ale activităţii bibliotecii. Măsurarea performanţei trebuie să fie un proces planificat, realizat cu consecvenţă o perioadă de timp.

O altă modalitate de măsurare a succesului în activitatea bibliotecii este compararea măsurărilor *input* şi *output* cu alte biblioteci publice de mărime şi caracteristici asemănătoare.

Capitolul IX: Marketing şi promovare

9.1. Bibliotecile publice pot folosi tehnici de marketing pentru aflarea cerinţelor utilizatorilor şi pentru planificarea activităţii, astfel încât să se împlinească aceste cerinţe. Aceasta îi va permite bibliotecii să-şi definească obiectivele şi să stabilească modalităţi de promovare a serviciilor pentru public.

Evaluarea cerinţelor comunităţii

Biblioteca trebuie să adune şi să analizeze datele despre comunitate şi să le pună în raport cu datele despre utilizatori şi servicii. Ar putea rezulta astfel informaţiile de bază pentru dezvoltarea profilului utilizatorilor potenţiali, pentru profilul bibliotecii şi informaţii pentru dezvoltarea strategiilor de marketing şi promovare pentru un serviciu biblioteconomic orientat spre clienţi.

9.1.1. **Politica**

Biblioteca trebuie să aibă o politică de marketing scrisă pentru a putea astfel să facă o promovare planificată a serviciilor pentru public. Politica de marketing trebuie să includă o strategie marketing şi metode de evaluare a programelor promoţionale.

9.1.2. **Planul marketing şi promoţional**

Acest plan poate include următoarele elemente: exploatarea media tipărite şi electronice; afişări şi expoziţii; publicaţii

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

regulate; campanii de lectură şi alfabetizare; târguri de carte; crearea unui *web-site* al bibliotecii; prietenii filialelor bibliotecii; aniversarea Săptămânii bibliotecii şi alte activităţi promoţionale colective; celebrări şi aniversări; anunţuri ale bibliotecii în cartea de telefon şi în alte anuare ale comunităţii; activităţi şi campanii pentru obţinere de fonduri financiare; activităţi de cunoaştere a publicului şi cooperarea cu grupurile comunitare.

9.1.3. **Exploatarea media**

Personalul bibliotecar trebuie să fie capabil să folosească mijloacele de comunicare în scop promoţional.

9.2. **Sprijinul comunităţii**

Comunitatea trebuie să cunoască importanţa serviciilor oferite de bibliotecă, de asemenea şi organismele municipale, statale şi/sau naţionale finanţatoare trebuie să înţeleagă pe deplin locul important pe care îl ocupă biblioteca în cadrul comunităţii şi să-i susţină dezvoltarea.

9.2.1. **Obţinerea sprijinului comunităţii**

Biblioteca trebuie să aibă un program susţinut în vederea obţinerii sprijinului din partea comunităţii. Acest program poate include: prietenii bibliotecii; colaborare cu adepţii bibliotecii din cadrul comunităţii pentru sprijinirea iniţiativelor majore, cum ar fi o nouă clădire sau crearea unor noi servicii; colaborarea cu grupuri comunitare pentru mărirea unor părţi din colecţie sau intensificarea serviciilor pentru copii.

Personalul din bibliotecă trebuie să participe la acele activităţi promoţionale în care comunitatea să cunoască varietatea şi importanţa serviciului bibliotecii publice.

9.2.2. **Lobby**

Factorii de decizie şi publicul general trebuie să sprijine biblioteca şi lucrul acesta se face prin *lobby*. Un public bine informat poate oferi suport consistent pentru bibliotecă şi poate face *lobby* pentru ea în interiorul comunităţii. Activitatea de *lobby* implică interacţiunea cu factorii de decizie pentru a garanta obiective specifice în procesul legislativ şi bugetar.

9.2.3. **Politică**

Biblioteca trebuie să adopte politici scrise care să definească rolul şi responsabilităţile în ceea ce priveşte atragerea sprijinului public în folosul ei.

9.2.4. **Colaborarea cu organele guvernamentale (tutelare)**

Biblioteca trebuie să se întâlnească cel puţin în fiecare an cu organul tutelar finanţator pentru a revizui serviciile, planurile şi realizările, de exemplu analiza anuală şi/sau prezentarea bugetului. Biblioteca trebuie să se străduiască a căuta cât mai multe ocazii, dacă e posibil, să se "conecteze" cu instituţia tutelară, finanţatoare, folosind anumite evenimente, cum ar fi inaugurarea unei filiale, lansarea unui serviciu, instalarea accesului Internet public, deschiderea unei noi colecţii.

9.2.5. **Evaluare**

Biblioteca trebuie să facă evaluări regulate ale programelor de marketing şi promovare şi să ia în considerare rezultatele acestor evaluări în programele de planificare în viitor.

IFLA: The Public Library Service: Guidance for Future Development. Section of Public Libraries

(Text prezentat la Conferinţa **INTAMEL**, Zürich, septembrie 1999)

Traducere de Ortansa ENĂȘESCU

Recenzii de la Deutsches Bibliotheksinstitut

• *Sigelverzeichnis für die Bibliotheken der Leihverkehrsregion Berlin-Brandenburg*. Berlin: Deutsches Bibliotheksinstitut, 1998/*Lista siglelor pentru bibliotecile din regiunea Berlin-Brandenburg/*

Acesta este al treilea catalog al bibliotecilor cu sigle din regiunea Berlin şi Brandenburg. Ca şi ediţiile anterioare, catalogul este caracterizat de numeroasele modificări care au avut loc în peisajul bibliotecar al regiunii. Lista siglelor este actualizată în mod curent la Berliner Gesamtkatalog. Pentru aflarea situaţiei la zi s-a făcut o anchetă în luna septembrie 1998.

• *Internet in Öffentlichen Bibliotheken – up (to) date!*/Deutsches Bibliotheksinstitut. [Hrsg. von: Marion Sommerfeld und Susanne Thier]. – Berlin: Deutsches Bibliotheksinstitut, 1999, 174 p./*Internet în bibliotecile publice – up(to) date!* Editat de Marion Sommerfeld şi Susanne Thier/

În acest volum sunt cuprinse referatele şi materialele rezultate din două conferinţe organizate de DBI (Deutsches Bibliotheksinstitut) în luna iunie 1998: este vorba de seminarul de perfecţionare al Institutului German de Biblioteconomie (Deutsches Bibliotheksinstitut) cu tema: "Internet în bibliotecile publice II" care a avut loc între 25-27 iunie 1998 în Germershausen de lângă Göttingen şi de sesiunea "Noi tehnologii informaţionale în activitatea de specialitate" din Nürnberg, 22-24 iunie 1998, organizată de Conferinţa de specialitate a bibliotecilor de stat împreună cu Institutul German de Biblioteconomie în cadrul proiectului "New Book Economy".

• *Mehr mit Medien machen. Aktive Literatur – und Medienvermittlung in Kinder – und Jugendbibliotheken*. Band 5 Highlights: *Feste und Aktionen für Kinder und Jugendliche in der Bibliothek*, 1999, 298 p./*Folosirea activă*

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

a literaturii şi mediilor în bibliotecile pentru copii şi tineret. Volumul 5. Highlights: *Serbări şi acţiuni în bibliotecă pentru copii şi tineri/*

Cartea cuprinde exemple, adunate din toată ţara, de acţiuni în cadrul bibliotecii cu copii şi tineri.

În prima parte a cărţii se discută despre concepţia, planificarea şi finanţarea unor astfel de manifestări, precum şi despre idei în legătură cu formele şi conţinutul unor astfel de acţiuni. Urmează apoi prezentarea unor acţiuni organizate cu diferite ocazii: spectacol de carte, discuţie pe marginea unei cărţi, ceai-dezbatere pentru "oldies" de la 13 ani în sus, film, reprezentaţii teatrale, sărbătorirea zilelor de naştere, seri de lectură, pictură după muzică, talk-show literar, prezentarea basmelor pentru copiii din ciclul primar etc. Cartea se adresează deopotrivă personalului din bibliotecă şi pedagogilor.

• *Handbuch der Musikbibliotheken in Deutschland: Öffentliche und wissenschaftliche Musikbliblіotheken sowie Spezialsammlungen mit musikbibliothekarischen Beständen*, Deutsches Bibliotheksinstitut, Berlin, 1998, 317 p./*Manualul bibliotecilor de muzică din Germania: bibliotecile de muzică publice şi ştiinţifice, precum şi colecţiile speciale cu fonduri muzicale/*

Această a doua ediţie a manualului trebuie să faciliteze iubitorilor de muzică, muzicienilor, cercetătorilor muzicali şi, nu în ultimul rând, bibliotecarilor şi arhivarilor găsirea şi semnalizarea fondurilor, colecţiilor muzicale etc. Manualul dă informaţii despre împrumut, programul de funcţionare, taxe, comunicarea colecţiilor. În manual se găsesc informaţii despre bibliotecile de muzică de toate tipurile, precum şi despre arhive, colecţii personale, muzee, secţii muzicale, arhive cu note muzicale aparţinând facultăţilor, universităţilor, radioului şi altor instituţii.

• *For the library of the future – improving the quality of continuing education and teaching*. Deutsches Bibliotheksinstitut, Berlin, 1998, 218 p./*Pentru biblioteca viitorului – îmbunătăţind calitatea educaţiei continue şi a instruirii/*

Volumul cuprinde lucrările şi rezultatele conferinţei internaţionale "For the Library of the Future – Improving the Quality of Continuing Education and Teaching" care a avut loc sub conducerea Institutului German de Biblioteconomie în perioada 16-19 februarie 1998 în localitatea Bad Honnef în cadrul proiectului "New Book Economy". Mai mult de 50 de participanţi din 12 ţări şi-au schimbat experienţele în ceea ce priveşte deficitele calificării în biblioteci, noile conţinuturi pentru predare, precum şi metodele pregătirii profesionale şi perfecţionării. *(Traducere de Ortansa ENĂŞESCU)*

Agenda culturală

Conferința Anuală a Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România

Conferinţa Anuală a Asociaţiei Naţionale a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România a avut loc la Buşteni, în perioada 18-19 noiembrie 1999. În prima zi a conferinţei, după cuvântul de deschidere adresat de dl. Traian Brad, s-a desfăşurat seminarul "*Viitorul unei comunităţi depinde de viitorul bibliotecii ei*". În cadrul seminarului au fost discutate problemele ridicate de realizarea reţelei naţionale a bibliotecilor publice din România, probleme punctate şi în lucrările prezentate: "*Principiul dezvoltării nucleare şi evaluarea naţională a situaţiei automatizării bibliotecilor publice, pe regiuni – elemente de bază ale Programului de Automatizare şi Dezvoltare a Serviciilor din cadrul Reţelei Naţionale a Bibliotecilor Publice din România*" (Liviu-Iulian Dediu, preşedinte al Comisiei de Automatizare a **ANBBPR**), "*Aspecte privind finanţarea Programului de Automatizare şi Dezvoltare a Serviciilor din cadrul Reţelei Naţionale a Bibliotecilor Publice din România*" (Dragoş Neagu), "*Software de bibliotecă – flashback asupra opţiunilor bibliotecilor româneşti*" (Călina Retişan şi Claudiu Retişan).
Lucrările seminarului au continuat cu prezentările serviciilor WEB şi de poştă electronică ale Bibliotecii "V.A. Urechia" Galaţi şi versiunii 300 a programului de bibliotecă TINLIB.

În a doua zi a conferinţei s-au prezentat Raportul de activitate al **ANBBPR**, Programul de activitate pe anii 2000-2002 şi s-a făcut lobby în favoarea **FABR** (Federaţia Asociaţiilor Bibliotecarilor din România). Luând cuvântul, vicepreşedintele **ABIDOB** şi-a exprimat acordul de constituire a **FABR** ca un conglomerat de entităţi cu o finalitate comună structurată pe 3 categorii de probleme:
1. tehnologizarea bibliotecilor publice şi transformarea acestora în centre de informare, documentare şi loisir comunitar;
2. legislaţia biblioteconomică în acord cu legislaţia europeană şi învăţământul biblioteconomic sincronizat cu învăţământul mondial de profil;
3. redarea nobilităţii profesiunii de bibliotecar şi protecţia bibliotecarilor.

Conferinţa s-a încheiat cu adeziunea participanţilor la formarea **FABR**. *(Liviu BUTUC)*

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

"Târgoviște – Continuitate culturală în timp"

În zilele de 25 și 26 noiembrie 1999, la Târgoviște, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița a organizat sesiunea de studii și comunicări **"Târgoviște – Continuitate culturală în timp"**. În deschiderea lucrărilor sesiunii a luat cuvântul dl. Victor Petrescu, directorul Bibliotecii Județene "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița și au fost rostite alocuțiuni din partea Ministerului Culturii, Prefecturii Județului Dâmbovița, Consiliului Județean Dâmbovița, Primăriei Municipiului Târgoviște și Inspectoratului pentru Cultură al Județului Dâmbovița.

Programul a cuprins două mari secțiuni tematice: **"Târgoviște – cetate a culturii românești"** și **"Biblioteca – fundament al educației permanente"**. În cadrul primei secțiuni au fost susținute comunicările: **Târgoviștea în orizontul geocivilizației europene la începutul epocii moderne** – George Coandă, membru al Academiei Americano-Române de Arte și Științe; **Cantacuzinii munteni** – Ștefan Ion Ghilimescu, Inspectoratul pentru Cultură al județului Dâmbovița; **Istrate Micescu, personalitate de seamă a spiritualității românești din prima jumătate a secolului al XX-lea** – Silvestru Voinescu, Biblioteca Județeană Argeș; **Târgoviște – vatră a tipografiei românești** – dr. Iulian Postelnicu, Râmnicu Vâlcea; **Școala prozatorilor târgovișteni** – Nicolae Boaru, Biblioteca "Nicolae Iorga", Ploiești; **Râmnicu Vâlcea – Târgoviște: relații culturale tradiționale** – Costea Marinoiu, Râmnicu Vâlcea; **Influența greacă asupra limbajului religios din tipăriturile târgoviștene** – conf. univ. dr. Petre Gheorghe Bârlea, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Date privind construcția "Sălii de arme" din Târgoviște** – lt. col. Emil Petrescu, Cercul Militar Târgoviște; **Particularități ale tiparului târgoviștean în timpul Mitropolitului Antim Ivireanul** – conf. dr. Eugen Marinescu, Universitatea București; **Biblioteci particulare târgoviștene în secolul al XIX-lea** – Alexandrina Andronescu, Complexul Muzeal Național "Curtea Domnească", Târgoviște, conf. dr. Mihai Oproiu, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Din istoricul bibliotecii Școlii Normale, Târgoviște** – drd. Gabriela Nițulescu, Complexul Muzeal Național "Curtea Domnească", Târgoviște; **Târgoviștea literară în case memoriale** – Gabriel Mihăescu, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **O dinastie culturală dâmbovițeană: Ciorănescu** – Mihai Gabriel Popescu, Târgoviște; **Publicații periodice din prima jumătate a secolului al XIX-lea aflate în arhivele dâmbovițene** – Pârvan Dobrin, Marian Bobe, Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale; **Din corespondența inedită a publicistului I.G. Vasiliu** – Iuliana Udrea, Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale; **Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița. Concept. Realizare** – Victor Petrescu, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu"; **Cenacluri literare dâmbovițene – de-a lungul anilor** – Paraschiva Serghie, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu".

În secțiunea a doua au fost prezentate comunicările: **Informația în sprijinul comunicării** – Marilena Guga, Ministerul Culturii; **Biblioteca mileniului III** – Dumitru Lazăr, Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul", Râmnicu Vâlcea; **Utilizatorii bibliotecii la sfârșit de mileniu** – Victor Petrescu, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița; **Animația culturală în sistemul bibliotecilor publice metropolitane** – Florin Rotaru, Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu", București; **Revista "Biblioteca" și pregătirea profesională** – Emil Vasilescu, redactor șef, revista "Biblioteca"; **Despre automatizarea bibliotecilor** – Elena Târziman, Universitatea București; **Centrul de Informare Comunitară. Un mod de abordare** – Loredana Spînu, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița; **Politica de achiziții ale cărții în bibliotecile publice** – Mihail Octavian Sachelarie, Biblioteca Județeană Argeș; **Considerații privind organizarea concursului "Cea mai bună bibliotecă publică din județul Vâlcea" – 1999** – Petre Petria, Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul", Râmnicu Vâlcea; **Biblioteca – serviciu public: cerere și ofertă** – Gabriel Păunescu, sociolog; **Conceptul actual de animație culturală în bibliotecile publice** – Florin Dragomir, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița; **Puncte de vedere privind completarea și dezvoltarea colecțiilor bibliotecii "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița** – Cornel Albuleț, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița; **Bibliotecile publice românești – ieri și azi** – conf. dr. Gheorghe Buluță, Universitatea București; **Noile dimensiuni ale profesiei de bibliotecar** – dr. Sultana Craia, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Necesitatea unui program unitar de pregătire profesională a bibliotecarilor** – Silvia Nistorescu, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură; **Tendințe în automatizarea proceselor informaționale din biblioteci** – conf. dr. ing. Doina Banciu, Universitatea din București; **Informatizarea bibliotecilor – binefacere sau blestem?** – Ileana Faur, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Biblioteca și publicitatea informației** – Sorina Niță, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Modalități de căutare a informației pe Internet** – Erich Agnes, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Aspecte privind Câmpul Autor în programul TINLIB** – Cristina Ocineanu Papoe, Biblioteca Județeană "Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița; **Editura "Bibliotheca" – prezent și perspectivă** – Mihai Stan, director, Editura "Bibliotheca"; **Biblioteca și documentele multimedia** – Roxana Neguleț, studentă Biblioteconomie-Arhivistică, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Despre managementul instituției bibliotecare** – Florina Panait, studentă Biblioteconomie-Arhivistică, Universitatea "Valahia", Târgoviște; **Biblioteca orășenească Moreni – între cerințe și posibilități** – Diana Beldiman, studentă Biblioteconomie-Arhivistică, Universitatea "Valahia", Târgoviște.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

O lucrare de referință în colecțiile Bibliotecii "M. Sadoveanu"

Cornelia OLTEANU

Biblioteca "M. Sadoveanu" a achiziționat recent un interesant dicționar care vine să îmbogățească fondul nostru de referință. Elaborat de Victor Petrescu și Paraschiva Serghie *Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998* a apărut în Editura "Bibliotheca" din Târgoviște în 1999 și se înscrie în seria dicționarelor "regionale", complementare celor "naționale", prezentând avantajul cuprinderii unui număr mai mare de subiecți și constituindu-se într-un instrument de lucru indispensabil oricărui cercetător care studiază istoria literaturii române.

Lucrare cu caracter enciclopedic care "se dorește a fi o sinteză amplă asupra fenomenului literar și cultural", după cum se afirmă în prefață, ea acoperă o perioadă de cinci secole (1508-1998).

Dicționarul are o semnificație în plus dacă avem în vedere faptul că Târgoviște constituie un simbol de-a lungul întregii istorii a veacului, anul 1508 reprezentând anul apariției slovei scrise pe teritoriul românesc prin *Liturghierul* lui Macarie.

Lucrarea însumează 302 articole dintre care 208 se referă la autori, 76 la publicații periodice, 14 la societăți, cercuri, cenacluri, 4 la festivaluri de literatură, concursuri și curente literare și autorii au avut în vedere la elaborarea ei mai întâi criterii de apartenență, prin naștere și prin creație (pe perioade diferite de timp), la spațiul dâmbovițean.

Paginile dicționarului cuprind poeți, prozatori, autori dramatici, traducători, istorici, ziariști, publiciști, bibliologi, istorici ai culturii dâmbovițene, prezentați cu date biografice, date referitoare la anii de școală, la activitatea profesională.

Referitor la activitatea literară s-a subliniat debutul publicistic, colaborările la ziare și reviste, debutul editorial, lucrările personale, colective sau în colaborare.

Fac obiectul articolelor acestui dicționar nume ca: Grigore Alexandrescu, George Anca, I. Al. Brătescu-Voinești, Constantin Cantacuzino Stolnicul, I.L. Caragiale, Diaconul Coresi, Ion Ghica, Radu Greceanu, Dimitrie Liubavici, Macarie Ieromonahul, Radu Popescu, Mircea Horia Simionescu, Udriște Năsturel, poeții Văcărești, Elena Văcărescu, Al. Vlahuță.

Această succintă enumerare urmărește să ateste că oameni de seamă ai județului Dâmbovița au devenit nume de rezonanță ale patrimoniului spiritual național și chiar universal.

Lucrarea pune accentul pe latura informativă și bibliografică și mai puțin pe cea critică, după cum precizează autorii în prefață:

"Dicționarul este unul preponderent bibliografic și nu de evaluare, constituindu-se într-o bază informațională pentru demersuri viitoare în vederea elaborării unei posibile istorii a literaturii din acest perimetru geografic".

Dicționarul prezentat a fost conceput, după cum se semnalează în *Colofon*, "ca un omagiu adus celor care au trudit, cu credință și speranță asupra Cuvântului" și ne facem o datorie de onoare din a evidenția strădania autorilor și a-l recomanda spre informare cititorilor noștri.

SPONSOR:
BANCA ROMÂNĂ PENTRU DEZVOLTARE
GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Calendarul evenimentelor culturale
noiembrie 1999

♦ 1 noiembrie 1929. 70 de ani de la naşterea poetului **Vasile Nicolescu**

♦ 1 noiembrie 1934. 65 de ani de la naşterea poetului **George Boitor** (1.11.1934 - 18.05.1976)

♦ 1 noiembrie 1944. 55 de ani de la **apariţia**, la Bucureşti, a revistei **"Orizont"**

♦ 2 noiembrie 1699. 300 de ani de la naşterea pictorului francez **Jean Baptiste Siméon Chardin** (2.11.1699 - 6.12.1779)

♦ 2 noiembrie 1784. 215 ani de la **declanşarea marii răscoale ţărăneşti din Transilvania condusă de Horea, Cloşca şi Crişan**

♦ 2 noiembrie 1854. 145 de ani de la moartea lui **Anton Pann**, renumit poet, folclorist şi compozitor, autorul melodiei imnului naţional al României, pe versurile poetului Andrei Mureşanu (2.11.1796 - 2.11.1854)

♦ 2 noiembrie 1924. 75 de ani de la **apariţia**, la Iaşi, a revistei cu orientare democratică **"Lumea"**

♦ 2 noiembrie 1944. 55 de ani de la moartea scriitorului basarabean **Gheorghe V. Madan** (1872 - 2.11.1944)

♦ 3 noiembrie 1909. 90 de ani de la naşterea actorului **Marcel Anghelescu** (3.11.1909 - 1977)

♦ 3 noiembrie 1924. 75 de ani de la naşterea scriitorului **Grigore Beuran**

♦ 3 noiembrie 1924. 75 de ani de la naşterea istoricului literar **Paul Cornea**

♦ 4 noiembrie 1929. 70 de ani de la naşterea pictorului **Mermeze Sever**

♦ 4 noiembrie 1954. 45 de ani de la moartea scriitorului suedez **Stig Dagerman** (5.10.1923 - 4.11.1954)

♦ 5 noiembrie 1494. 505 ani de la naşterea lui **Hans Sachs**, maestru cântăreţ şi poet german (5.11.1494 - 19.01.1576)

♦ 5 noiembrie 1819. 180 de ani de la naşterea poetului **Mihai Cuciureanu** (5.11.1819 - 5.05.1844)

♦ 5 noiembrie 1879. 120 de ani de la naşterea istoricului literar **Petre Haneş** (5.11.1879 - 17.04.1966)

♦ 5 noiembrie 1909. 90 de ani de la naşterea scriitorului **Octav Şuluţiu** (5.11.1909 - 10.02.1949)

♦ 5 noiembrie 1939. 60 de ani de la naşterea scriitorului **Emilian Bălănoiu**

♦ 5 noiembrie 1939. 60 de ani de la naşterea scriitorului **Nicolae Cristache**

♦ 6 noiembrie 1914. 85 de ani de la naşterea scriitorului **Alexandru Mitru**

♦ 7 noiembrie 1914. 85 de ani de la naşterea poetului **Ion Bănuţă** (7.11.1914 - 30.12.1986)

♦ 8 noiembrie 1674. 325 de ani de la moartea scriitorului englez **John Milton** (9.12.1608 - 8.11.1674)

♦ 8 noiembrie 1869. 130 de ani de la naşterea lui **Nicolae Paulescu**, medic şi fiziolog (8.11.1869 - 19.07.1931)

♦ 8 noiembrie 1929. 70 de ani de la naşterea poetului **Ion Brad**

♦ 10 noiembrie 1759. 240 de ani de la naşterea poetului german **Friedrich Schiller** (10.11.1759 - 9.05.1805)

♦ 10 noiembrie 1879. 120 de ani de la naşterea poetului american **Nicholas Vachel Lindsay** (10.11.1879 - 5.12.1931)

♦ 10 noiembrie 1879. 120 de ani de la naşterea poetului irlandez **Patrick H. Pearse** (10.11.1879 - 3.05.1916)

♦ 10 noiembrie 1934. 65 de ani de la naşterea poetului **Ovidiu Genaru**

♦ 11 noiembrie 1924. 75 de ani de la naşterea pictoriţei **Gina Hagiu**

♦ 11 noiembrie 1934. 65 de ani de la naşterea scriitorului **Vasile Rebreanu**

♦ 12 noiembrie 1834. 165 de ani de la naşterea lui **Aleksandr Porfirievici Borodin**, compozitor rus (12.11.1834 - 28.02.1887)

♦ 12 noiembrie 1844. 155 de ani de la moartea lui **Ivan Andreevici Krâlov**, scriitor rus (2.02.1769 - 12.11.1844)

♦ 12 noiembrie 1869. 130 de ani de la moartea lui **Gheorghe Asachi**, om de cultură, poet, prozator şi dramaturg (1.03.1788 - 12.11.1869)

♦ 13 noiembrie 1884. 115 ani de la **premiera**, la Teatrul Naţional din Bucureşti, a piesei **"O scrisoare pierdută"** de **I.L. Caragiale**

♦ 13 noiembrie 1909. 90 de ani de la naşterea dramaturgului **Eugen Ionescu (Eugène Ionesco)**

♦ 13 noiembrie 1914. 85 de ani de la moartea poetului **Dimitrie Anghel** (16.07.1872 - 13.11.1914)

♦ 13 noiembrie 1984. 15 ani de la moartea poetei **Eta Boeriu** (23.02.1923 - 13.11.1984)

♦ 14 noiembrie 1679. 320 de ani de la naşterea lui **Omobono Stradivari**, renumit lutier italian (14.11. 1679 - 11.03.1743)

♦ 14 noiembrie 1874. 125 de ani de la naşterea scriitorului **Constantin Sandu Aldea** (14.11.1874 - 21.03.1927)

♦ 14 noiembrie 1934. 65 de ani de la naşterea scriitorului **Andrei Brezianu**

♦ 15 noiembrie. **Ziua Internaţională a Scriitorilor Întemniţaţi** (instituită din iniţiativa Federaţiei Mondiale a PEN-Clubului)

♦ 15 noiembrie 1909. 90 de ani de la apariţia, la Bucureşti, a revistei săptămânale **"Minerva literară ilustrată"**

♦ 15 noiembrie 1924. 75 de ani de la apariţia, la Bucureşti, a revistei săptămânale **"Mişcarea literară"**

♦ 15 noiembrie 1924. 75 de ani de la apariţia, la

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

București, a revistei săptămânale **"Punct"**

♦ 15 noiembrie 1929. 70 de ani de la nașterea graficianului **Gheorghe Boțan**

♦ 16 noiembrie 1364. 635 de ani de la începerea domniei lui **Vladislav Vlaicu** în Țara Românească (1364 - 1377)

♦ 17 noiembrie 1909. 90 de ani de la moartea lui **Grigore Tocilescu**, folclorist și polihistor (26.10.1850 - 17.11.1909)

♦ 17 noiembrie 1939. 60 de ani de la moartea lui **George Folescu**, bas, membru fondator al Operei Române din București (13.09.1885 - 17.11.1939)

♦ 17 noiembrie 1944. 55 de ani de la moartea poetei **Magda Isanos** (17.04.1916 - 17.11.1944)

♦ 18 noiembrie 1924. 75 de ani de la nașterea scriitorului **Iordan Chimet**

♦ 18 noiembrie 1924. 75 de ani de la nașterea pictorului **Camilian Demetrescu**

♦ 19 noiembrie 1919. 80 de ani de la moartea poetului **Alexandru Vlahuță** (5.09.1858 - 19.11.1919)

♦ 19 noiembrie 1924. 75 de ani de la nașterea lui **Florian Georgescu**, istoriograf al Bucureștilor pentru epoca modernă și contemporană

♦ 19 noiembrie 1949. 50 de ani de la moartea lui **James Ensor**, pictor și gravor belgian (13.04.1860 - 19.11.1949)

♦ 20 noiembrie 1869. 130 de ani de la nașterea lui **Nerva Hodoș**, bibliotecar, unul dintre fondatorii bibliografiei românești (20.11.1869 - 14.11.1913)

♦ 20 noiembrie 1894. 105 ani de la moartea lui **Anton Grigorievici Rubinstein**, dirijor, pianist și compozitor rus, fondator și director al Conservatorului din Petrograd (28.11.1830 - 20.11.1894)

♦ 20 noiembrie 1934. 65 de ani de la nașterea pictorului **Ovidiu Pașina**

♦ 21 noiembrie 1939. 60 de ani de la nașterea lui **Constantin Crișan**, critic și istoric literar, traducător, membru fondator al Centrului Național de Acțiune Francofonă (21.11.1939 - 30.10.1996)

♦ 22 noiembrie 1869. 130 de ani de la **deschiderea** cursurilor **Facultății de Medicină** din București

♦ 22 noiembrie 1869. 130 de ani de la nașterea scriitorului francez **André Gide** (22.11.1869 - 19.02.1951)

♦ 22 noiembrie 1909. 90 de ani de la nașterea compozitorului **Mișu Iancu**

♦ 22 noiembrie 1914. 85 de ani de la **apariția**, la Craiova, a revistei **"Viața literară"**

♦ 22 noiembrie 1919. 80 de ani de la nașterea poetului **Petru Sfetca**

♦ 23 noiembrie 1959. 40 de ani de la **inaugurarea Muzeului de Istorie al Transilvaniei**

♦ 24 noiembrie 1814. 185 de ani de la nașterea lui **Matei Millo**, dramaturg, unul dintre cei mai de seamă actori și animatori ai scenei românești (24.11.1814 - 9.09.1896)

♦ 24 noiembrie 1904. 95 de ani de la nașterea scriitorului **Nicolae Crevedia** (24.11.1904 - 5.11.1978)

♦ 24 noiembrie 1909. 90 de ani de la nașterea poetului **Ion Sofia Manolescu**

♦ 24 noiembrie 1919. 80 de ani de la nașterea poetului **Nicolae Tăutu** (24.11.1919 - 13.06.1972)

♦ 26 noiembrie 1929. 70 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Ion Vlad**

♦ 27 noiembrie 1764. 235 de ani de la nașterea cărturarului **Naum Râmniceanu** (27.11.1764 - 1838)

♦ 27 noiembrie 1884. 115 ani de la nașterea poetului **Vasile Voiculescu** (27.11.1884 - 26.04.1963)

♦ 27 noiembrie 1909. 90 de ani de la **premiera** piesei **"Viforul"** de Barbu Ștefănescu Delavrancea

♦ 27 noiembrie 1924. 75 de ani de la nașterea poetei **Nina Cassian**

♦ 27 noiembrie 1939. 60 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Nicolae Manolescu**

♦ 28 noiembrie 1859. 140 de ani de la moartea lui **Washington Irving**, poet și romancier american (3.04.1783 - 28.11.1859)

♦ 28 noiembrie 1874. 125 de ani de la nașterea scriitorului **Jean Bart** (28.11.1874 - 12.05.1933)

♦ 28 noiembrie 1874. 125 de ani de la nașterea lui **Nicolae Batzaria**, prozator și publicist (28.11.1874 - 28.01.1952)

♦ 28 noiembrie 1919. 80 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Cornel Regman** (1919 - 1999)

♦ 28 noiembrie 1949. 50 de ani de la nașterea poetului și publicistului **Corneliu Vadim Tudor**

♦ 28 noiembrie 1954. 45 de ani de la nașterea poetului **Traian T. Coșovei**

♦ 29 noiembrie 1899. 100 de ani de la nașterea pictorului **Traian Bilțiu-Dăncuș** (29.11.1899 - 1974)

♦ 29 noiembrie 1924. 75 de ani de la moartea compozitorului italian **Giacomo Puccini** (22.01.1858 - 29.11.1924)

♦ 29 noiembrie 1974. 25 de ani de la moartea lui **Ion Nestor**, arheolog și istoric al antichității (25.08.1905 - 29.11.1974)

♦ 29 noiembrie 1989. 10 ani de la moartea regizorului **Ion Popescu-Gopo** (30.04.1923 - 29.11.1989)

♦ 29 noiembrie 1994. 5 ani de la moartea lui **Titus Popovici**, scriitor, scenarist, membru corespondent al Academiei Române (16.05.1930 - 29.11.1994)

♦ 30 noiembrie 1874. 125 de ani de la nașterea lui **Paul Zarifopol**, critic literar și eseist (30.11.1874 - 1.05.1934)

♦ 30 noiembrie 1934. 65 de ani de la moartea poetului **Cincinat Pavelescu** (2.11.1872 - 30.11.1934)

NOTĂ: Rubrică realizată de colectivul *Serviciului Bibliografic* al Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" București

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Contents

The "Mihail Sadoveanu" Metropolitan Library at the "Gaudeamus" International Book Fair 2

Paul Cernovodeanu – Foreign Travellers in the Time of the Réglements Organiques 4

Ana Maria Orăşanu – Old Bucharest Buildings: The CEC Palace 8

Şerban C. Andronescu – Protest 10

Florin Preda – Elements of Romanians History 13

Ion Brad – Poems 14

Theodor Damian – Poems 15

Teofil Bălaj – Eugen Ionescu – 90 16

INTAMEL Conference, Zürich, September 1999

Philip Gill – The Public Library Service: Guidance for Future Development 18

*** Book Reviews from Deutsches Bibliotheksinstitut 33

*** The Conference of Romanian National Association of Librarians and Public Libraries 34

*** The Symposium "Târgovişte – Cultural Continuity in Time" 35

Cornelia Olteanu – A Reference Book in the "Mihail Sadoveanu" Library's Collections 36

*** The Calendar of Cultural Events – November 1999 37

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Take Ionescu nr. 4,
sector 1, cod poștal 79711
Tel/Fax: 211.36.25
E-mail: abidob1@fx.ro
ISSN 1454-0487

Director: Florin ROTARU
Director artistic: Mircea DUMITRESCU
Redactor șef: Ion HOREA

Secretar general de redacție: Teofil BĂLAJ
Secretar de redacție: Iulia MACARIE

Culegere text: Irina BĂLAN
Tehnoredactare computerizată: Elisabeta BENYI

CUPON

ABONAMENT LA
„BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR"

Numele .....
Prenumele .....
Adresa .....
Cod..... Telefon.....
Solicit abonarea la revista **„Biblioteca Bucureștilor"** pe o perioadă de ..... luni.
Adresa: București, Str. Take Ionescu nr. 4, sector 1, cod poștal 79711.
Anexez chitanța de plată a sumei de ..... lei în contul dvs.
nr. 2511.1-3771.1/ROL BCR sector 1.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

ANUNȚ FOARTE IMPORTANT

Asociația noastră ABIDOB și Biblioteca Municipală București sunt singurele reprezentante din România, în calitate de membre, în asociațiile INTAMEL și EBLIDA începând cu anul 1998. Astfel, revista noastră este unica publicație care vă oferă ultimele noutăți din Comunitatea internațională a bibliotecilor.

Administrația noastră face, prin plata directă sau prin mandat poștal, abonamente la revista lunară **„BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR"**.

Costul unui număr este de 15.000 lei. Cheltuielile de expediere sunt suportate de abonat la primirea publicației. Pentru străinătate: America de Nord, America de Sud, Africa, Asia, Australia, Europa, Asia Mică (Israel, Țările Arabe) - 8 $ per exemplar

Tipărit la Tipografia "Semne"

Redacția revistei "BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR" respectă opțiunile autorilor cu privire la normele ortografice

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

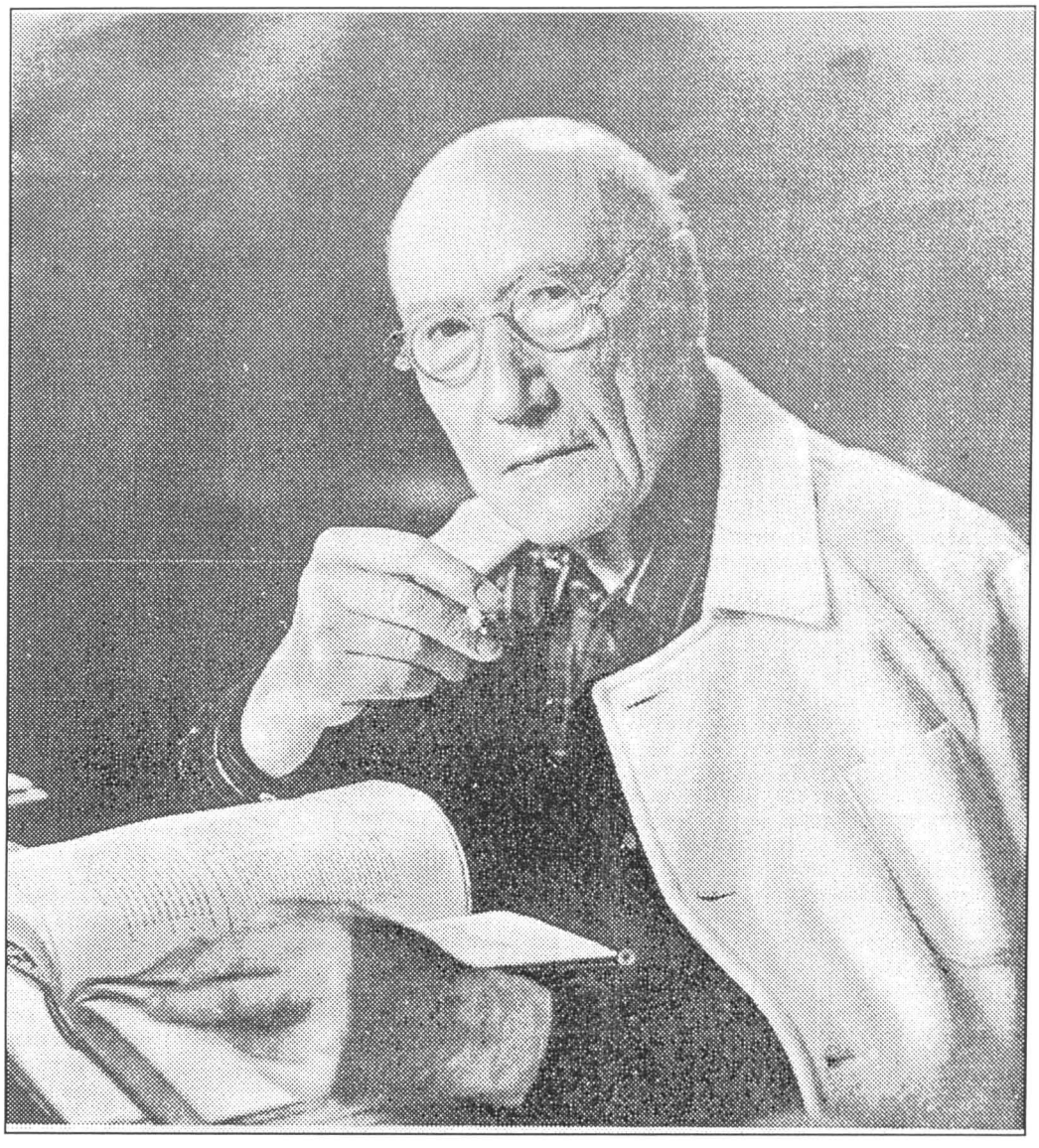

ANDRÉ GIDE

1869 - 1951

130 de ani de la naştere

"Toate facultăţile sufleteşti ale lui A. Gide sunt duble: cuprind în ele, în orice moment teza şi antiteza. Creştin şi păgân, catolic şi protestant, cast şi voluptos, naţionalist şi internaţionalist, orgolios şi umil, A. Gide prezintă exagerat până la simbol, peisajul acelor disocieri de personalitate care par a constitui caracteristica omului contemporan, complex până la anularea caracterului".

Mihai Ralea

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

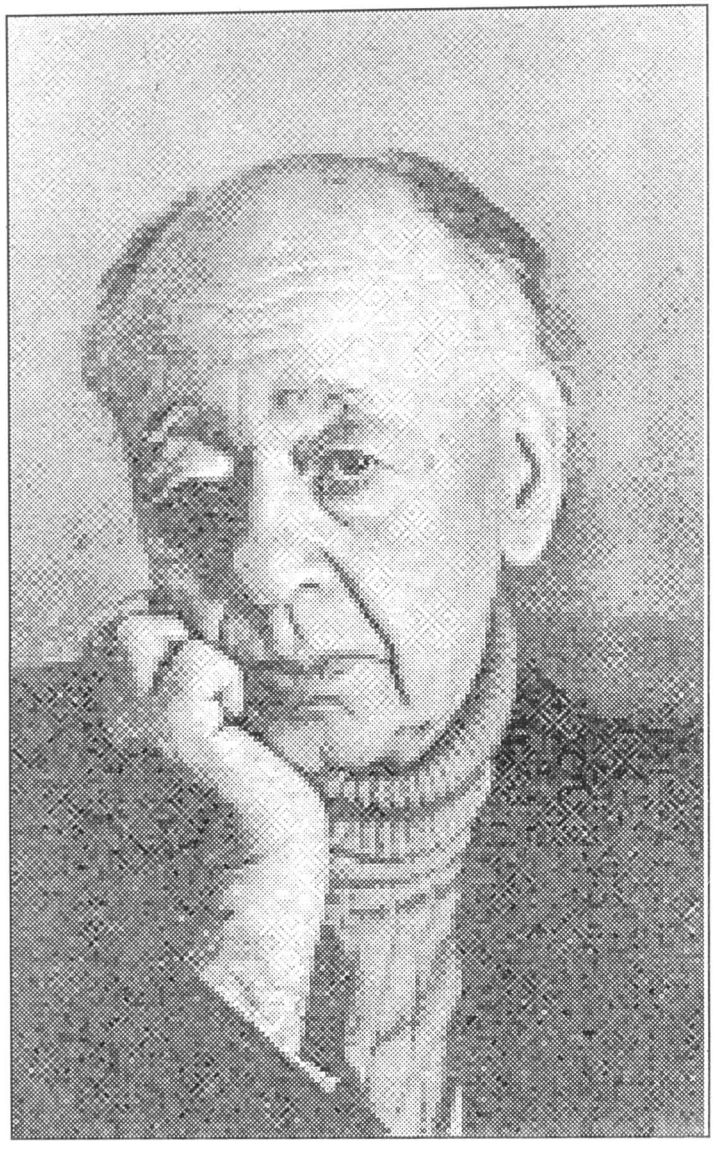

EUGÈNE IONESCO

1909 - 1994

90 de ani de la naştere

"În realitate, existența lumii nu mi se pare absurdă ci de necrezut, căci în interiorul existenței şi al lumii se poate vedea clar, se pot descoperi legi şi stabili reguli «rezonabile». Ceea ce e de neînțeles nu apare decît atunci cînd urci la sursele existenței, decît atunci cînd stai pe margine şi o priveşti în ansamblul ei".

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro